

國立台灣大學圖書館

2384135

SIN-THÉ-LÍ

Ê

國立台灣大學圖書館
National Taiwan University Library

CHONG-LÜN.

Kô-lûng-sû; Chûi-keng-tông iâ.

1908.

2384135

SIN-THÉ LÍ É CHÓNG-LŨN.

Lũn kàu lǎng é seng-khu cháiⁿ-iũⁿ oáh, cháiⁿ-iũⁿ tōa, ũ chōe-chōe hāng put-chí ò-biāu, lǎng lóng bōe bēng-pék chai, iáh ũ hāng nā siōng-sè séng-chhat chiũ ôe chhui chhut.

Ai chōe i-seng é, tek-khak tiōh káng-kiũ chit hō ē tǎi-chì, kap seng-khu phòa-pĩⁿ é in-toaⁿ, chiah khah ôe hiáu-tit cháiⁿ-iũⁿ tiōh i pĩⁿ. I-seng í-keng ũ pĩ-pān chheh chōe-chōe é, hō lǎng thang óh hit é chhim-chhim é tǎi-chì; nā sī pĩ-pān chit pún, put-kò sī kóng tām-pòh khah chhián é sū, sī beh hō gín-ná thang óh tǎi-liók nā-tiāⁿ.

Kiám-chhái ũ lǎng beh mǔng kóng, gín-ná bō beh chōe i-seng, mí-sái tiōh óh chit hō é sū? Taⁿ lũn kàu seng-khu cháiⁿ-iũⁿ tiōh pó-tiōng, hit hō é sū ták lǎng tek-khak tiōh chai. Ũ sī siàu-lián é sī só chōe é tǎi-chì sī gāi-tiōh sin-miá, kàu chit-si-

lâng seng-khu lám, sī in-ūi m̄ chai ê iân-kò. Taⁿ hō i chai cháiⁿ-iūⁿ tióh sīn-tiông, chiū chít-si-lâng ióng sin-miā, kiám m̄ sī khah hó mah.

Seng-khu sī Siông-tè só hō lán, lán tióh sòe-jī chiàu-kò chiaⁿ ôe ióng-kiáⁿ, ū lát thang chòe Siông-tè ê kang, lái kui êng-kng tī Siông-tè.

Lùn Kut.

1—Thong seng-khu ê lái-bīn iok-liók ū 200 góa ki ê kut. Chiaⁿ ê kut-tháu saⁿ chiaⁿ-chhēng lái chòe chít ê kut-keh; phi-jū chhin-chhiūⁿ kô chóa ê lâng tái-seng pāk chít sian ê kut, âu-lái êng chóa kô tī góa-bīn. Lâng oáh ê sī iáh sī án-ni; kut thang sng sī chhin-chhiūⁿ chòe kò, i ê góa-bīn ū phê bah lái pau khàm chiaⁿ ê kut tui án-ni chiaⁿ chòe chít ê seng-khu tú-tú háh lâng ê lô-ēng.

2—Kut sī put-chi ū lô-ēng ê mih; Chít hāng sī ôe pó-hō lái-bīn khah loán-jiók khah nng ê mih; chhin-chhiūⁿ tháu-khak óaⁿ kut pó-hō náu-chhé, á-sī hiáp-kut thang pó-hō sim kap hì.

Koh chít hāng, kut sī giám-ngī ê mih, bián-tit bō seng-khu nng-nng. Siat-sú kut nā-sī nng-nng, lâng cháiⁿ-iūⁿ ôe khiā, ôe kiáⁿ.

3—Chiaⁿ ê kut thang pun sī ê khoán, chiū-sī tng-ê, té-ê, piⁿ-ê, bō hēng ê, (kóng bō hēng l-sū m̄ sī bōe khòaⁿ-kìⁿ, sī bō miā thang hō.)

Kut sui-jiân sī giám-ngī ê mih, iáu-kú m̄ sī put-chi tng, sī khin-phiò ê mih.

Kut ū ê lái-bīn ū kang-khak chhin-chhiūⁿ tek-keng-á, só-í ôe khin koh ióng-íong.

4—Chiaⁿ ê kut sī nng hō ê chít lái háp chiaⁿ ê, chít-hō sī Tē-chit, (地質) chít hō sī Seng-chit. (生質)

Siat-sú kut lái ngáu kàu thiám-thiám, ôe tit-tiòh hit ê Seng-chit chiaⁿ-sī ka.

Á-sī kut lok tī hé lái pū, Seng-chit chiū lóng-chóng sio khi, só lâu-teh sī hit ê Tē-chit nā-tiāⁿ, chiū-sī chhin-chhiūⁿ he ê khoán-sit.

Lâng tī sòe-hàn ê sī chí nng hō ê chít sī tui pòⁿ, án-ni gín-ná ê kut sī khah nng, só-í ū sī nā poáh-tó chiū bō tōa

siong-hăi.

Kàu tiông-liân Seng-chit ũ chit hūn, Tē-chit ũ nŭg hūn, só-í kut khah ngī-chiā.

Kàu lâu Tē-chit khah chōe Seng-chit khah chió, só-í lâu lāng ē kut khah chhē; siat-sú nā poah-tó, í ē kut khoài-khoài ōe chih, iah put-chí siong-hăi.

5-Kut m̄ sī chhin-chhiūⁿ thih, put-chi tēng ē chit, khah sī phāⁿ-phāⁿ; tiông-kan iah ũ chōe-chōe chhng chiaⁿ hō huīⁿ ōe liū-hēng lái iūⁿ-chhi kut.

Siat-sú kut nā phah-chih, chih hūn ē só-chai chuh tām-pōh-á ē huīⁿ, âu-lai ũ lâu chhut chhin-chhiūⁿ chui.

Chiap hūn ē só-chai nā bō tín-tāng, kàu nŭg lé-pai ē kú chiū ũ chhin-chhiūⁿ ka ē khoán-sit hō í tiâu-teh. Koh kàu gō lāk lé-pai chiū pīⁿ tēng, kap kut hūn-chiā.

Kut nā phah-chih, beh sio-chiap ē si iàu-kin m̄ thang tín-tāng, kiaⁿ-liáu ōe li-hūn, só-í tiōh ēng pang-á lái kah.

Phah-chih ē só-chai, hit ē sin ē kut khi-thau ũ Seng-chit khah chōe, só-í khah nŭg, án-ni tiōh sòe-jī chiàu-kò chiaⁿ bōe oai; nā bō, kàu tēng ē si khiau, chiū bōe

tit-thang tit.

6-Kut ē gōa-bīn lóng ũ chit tēng phē lái pau, hō chōe kut-í.

Kut lūn ē só-chai koh ũ mōⁿ lái pau; hit ē mōⁿ iah ōe chhut iū lái lūn-ték kut-lūn, chiaⁿ hō í ōe ngiāuh, ōe tín-tāng, bián-tit koa-siap íbⁿ-ihⁿ oaiⁿ-oaiⁿ ũ siaⁿ.

Siâu-liân ē lāng khah liām-chiap sī in-ūi kut-lūn ē iū khah chiàu-pī; lâu-lāng í ē kha-chhiū khah bān-tūn, chiūⁿ-lōh khah oh, sī in-ūi kut-lūn ē iū khah ta-sò.

7-Nŭg kī kut saⁿ chiap ē só-chai ũ kun pak-ti, chiaⁿ hō í bián-tit pun khi.

Kun sī chin ióng, koh jân ē mih; ũ si ōe lâu-tiōh kun chiū-sī in-ūi oai-tiōh, hō hit ē kut-lūn ē kun keng khi, siong-hăi tiōh. Nā án-ni tiōh sòe-jī chiàu-kò bián-tit phòa-siūⁿ ē sū. Teh thiāⁿ ē si thang ēng pò ũn sio-chui lái pau, gōa-bīn ēng iū pò pau teh. Kha m̄ thang sūi-lōh-khi, m̄ thang kiāⁿ, tiōh theng-hau hó kàu chū-jian; nā á bē chū-jian hó khi kiāⁿ, sui-bóng bō thiāⁿ iah ōe siu siong.

8-Kut pun chōe si lui. It chiū-sī thau, jī chiū-sī sin, saⁿ chiū-sī chhiū, si chiū-sī kha.

9-	Thâu-khak óa ⁿ	{ 8 tè
Thâu-khak 28 tè	Bìn - - - - -	{ 14 tè
	Hĩ-khang - - -	{ 6 ki
Sin 54 tè	Lêng-chûn kut	24 lûn
	Hiáp kut - - -	24 tè
	Heng-khám kut	1 "
	Chih ē ē kut	1 "
	Bô miá kut	4 "
Chhiú 64 ki	Keng-kah	2 ki
	Só-chû	2 "
	Chhiú-pi ⁿ	2 "
	Choán-tiú	2 "
	Chiá ⁿ -tiú	2 "
	Chhiú óa ⁿ	16 tè
	Chhiú-chí	38 "
Kha 60 ki	Tōa-thúi	2 ki
	Síó-thúi	2 "
	Hā-thúi	2 "
	Kha-óa ⁿ	14 tè
	Kha-chiú ⁿ	10 "
	Kha-chí	28 "
	Kut-khoán-chat	2 tè

Thong sin-khu = 206 tè.

10-Thâu-khak. Thâu-khak ũ kúi-nā tè kut lái háp chiáⁿ ē. Kap chóa ē hún ũ khih ehbin-chhiūⁿ kù-á, hō i saⁿ chheng. Lái-bìn khang-khak liōh-liōh-á ehbin-chhiūⁿ iá ē khoán-sit. Khang-khak ē lái-bìn ũ tóe náu-ehhé, náu-ehhé chiaⁿ ōe ún-tàng. Thâu-khak ē kut bōe tín-tàng, chí-ū ē hoai ōe tín-tàng nā-tiáⁿ, só-i chhui ōe khui, ōe háp.

11-Ka-chiah. Ka-chiah ē lêng-chûn-kut ũ 24 lûn. Ták lûn ē tióng-kan ũ jím-kut lái phō teh chōe tiám. Chit ē jím-kut m̄ sī kut ián m̄ sī bah; sī nūg koah jūn, khah ehbin-chhiūⁿ kun ē khoán-sit. I ē lō-ēng sī hō kut tú kut khah bōe sio kháp, iáh khah bōe ehhek tiōh náu-ehhé. Kut-lûn kàu chiaⁿ chōe sī hō ka-chiah thang ut-khiau ehun tit, khi lái khi khi. Ka-chiah koh sī ehbin-chhiūⁿ thiáu hō seng-khu ōe theng sin. Lêng-chûn kut ē tióng-ng ũ khang ehbin-chhiūⁿ kng, kng ē lái-bìn ũ chit tiáu ehhé thau tī náu, hō chōe náu-chek kun.

12-Thâu-khak kap ka-chiah kau-chiap ē só-chai ũ nūg tè kut, ē-tóe ē kiò chōe chhui-khoai, ũ sùn-thau; téng-bīn ē kiò

chòe thâu-khoài, bít tè ù sún kheng; chí nŭg tè sa" ehheng. Thâu-khoài ê téng-bín siang-pêng iáh ù li-li-á lap-u, thâu-khak-óa" khòa tĩ âm-kún ê só-chài, siang-pêng li-li-á khah thổng, lái thap tĩ chí nŭg ê lap-u ê só-chài; chiah ê kau-kài ê só-chài lóng ù iú hō i kút-kút, án-ni-si" chiah ôe thim-thâu, ôe kiakh-thâu, thâu khak iáh ôe oát-lai oát-khi.

13-Hiáp-kut. Hiáp-kut lóng-chóng ù 24 ki, chít pêng chấp-jĩ ki. Ták ki kap léng-chún kut sa" lián; téng-bín chhit ù iáh kap heng-khám kut sa" kau-chiap. Chiah ê kut thang pó-hō sim, hi, chiah bōe siú-tiōh siong-hāi.

14-Ka-chiah kut ê-tóe, siang pêng ù kúi-nā tōa tè kut hō chōe Bô-miá kut. Chiah ê kut lái sió-tàu ehlin-ehhiu" chít ê phún, hō chōe kut-phún; chít ê só-chài sĩ tóe tng-á.

15-Chiah ê kut kap tōa-thúi kut sa" kau-chiap. Ū chít só-chài ehlin-ehlin lap-u, ehlin-ehhiu" cheng-khū; thúi-thâu sĩ ehlin-ehhiu" cheng-khū thúi, tàu tĩ lap-u ê só-chài kàu ehlin-ehlin, chiah put-lūn

khô-teh, khiá-teh, á-sĩ kiá" lô put-chí kian-kò. Tōa-thúi kut sng sĩ thong seng-khu tē-it tōa, tē-it ióng ê.

Túi kha-thâu-u kàu kha ù nŭg ki kut, khah tōa ki sĩ hō-chōe Sió-thúi kut, tĩ gōa-bín khah sōe ki sĩ kiō-chōe Hū-thúi kut, sĩ pák liám tĩ sió-thúi kut, chí nŭg ki kap Tōa-thúi kut sa" lián tĩ kha-thâu-u. Hit só-chài ê kut-lūn kiō-chōe kut-khoán chat, thang pí-phêng ehlin-ehhiu" hō-tiáp ê khoán-sít, só-í kha-thâu-u chiah ôe ut khiau, ôe ehlin tít, nā-sĩ bōe-ôe oát-lai oát-khi.

16-Kha. Sió-thúi kut kap Hū-thúi kut ê-tóe koh ù kha-óa" kut 7 tè. kha-chiú" kut 5 tè, kap kha-chí kut 14 tè. Chiah ê 26 tè kut sa" chiah-ehheng báp chōe chít ê kha, i-sù sĩ ài hō lāng ôe hó kiá"-táh, khin-phiō. Siat-sú kha kan-ta ù chít tè kut nā-tiá", tek-khak sĩ khah oh-tít kiá": kha nā pák án iáh sĩ án-ni; só-í khòa"-kì" pák-kha ê hū-jin-lāng teh kiá"-lō sĩ ná ehlin-ehhiu" teh tǎh khiau chít-poa"-iū".

17-Chhiú. Téng-bín só gi-lūn kha ê kut, tái-khai sĩ kap chhiú ê kut sa" tui.

Tòa-thúi kut sĩ kap ehhiú-pì kut saⁿ tui.
Pì-kut ê téng-bín sĩ 1ⁿ-1ⁿ ehhin-ehhiúⁿ thân,
kap só-chũ kut, keng-kah kut saⁿ ehheng.

Pì-kut ê-tóe kap chiaⁿ-tiú kut, choán-
tiú kut, saⁿ kau-chiap. Chí nŭg ki thang
kap sió-thúi kut hũ-thúi kut saⁿ tui.

Chiaⁿ-tiú kut sĩ khah sòe, tĩ ehhiú ê lái
bín; choán-tiú kut ê-tóe ũ lap-u ê só-chai,
hỗ chiaⁿ-tiú kut thang tàu. Chiaⁿ-tiú kut
ê téng-bín iah sĩ án-ni, nŭg ê saⁿ ehheng.
Chí nŭg ki kut ôe saⁿ phoáh, só-í ehhiú ôe
choán lái choán khi.

Chhiú óaⁿ ũ 8 tẽ kut pài-liat chõe nŭg
chõa, téng-bín hit chõa kap ehhiú ê-chat
ê thau saⁿ ehheng; ê chõa kap ehhiú-chí
kut saⁿ chiap. Chhiú-chí kut ũ 19 bák hũ
chng-thau-á ôe mi-óa, ôe ni làm.

Lũn ki.

18-Ki chĩn-sĩ chiaⁿ-bah. Ki ôe chhun
ôe kiu-tit, chiaⁿ hũ seng-khu ôe tín-tăng,
iah tak ê ũ saⁿ tui. Chhiⁿ khòaⁿ ehhiú chit
ê chhun chiũ bong i ê téng chat sĩ nŭg-
nŭg, chit ê ut khiau chiũ tẽng-tẽng; che
sĩ cháiⁿ-iũ? Sĩ ehhiú ê téng chat ũ chit

tui ê ki, góa-bín ê ki nã kiu ehhiú chiũ
ut-khiau.

19-Chiaⁿ ê ki tak tui sĩ pĩⁿ, i ê lát iah
sĩ pĩⁿ; siat-sú chit pẽng khah ióng, chiũ
ôe iahⁿ hit pẽng khah lám ê. Chhin-ehhiúⁿ
lãng ê bín nã oai chit pẽng, lãng siông-
siông kóng sĩ "Hỗ Hong-sòa" phah-tiòh,"
nã-sĩ káng-kiũ i ê iân-kò m sĩ án-ni, chiũ-
sĩ chit pẽng ki ê lát bô kàu-giáh, hit pẽng
ki ê khah tòa, só-í khah iahⁿ i; phĩ-jũ ehhin-
ehhiúⁿ phẽng chit pẽng nã khah khi, chiũ
hit pẽng ôe khah leh.

20-Ki ũ nŭg hũ ê. Chit hũ sĩ ehhut-
chãi lãng chhun kiu ê, ehhin-ehhiúⁿ kha
ehhiú, ehhiũ bák ê ki, sĩ ehhut-chãi lãng
số ài ê. Koh chit hũ sĩ chũ-jĩn chhun kiu
ê, ehhin-ehhiúⁿ sim put-sĩ teh phók, lãng
bõe chú-l'it hũ i khah kín khah bãn.

Ki ũ ê sĩ chit pòaⁿ chũ-jĩn, chit pòaⁿ
ehhut-chãi lãng ê: ehhin-ehhiúⁿ hĩ siông-
siông teh iát, siông-siông ehhoán-khũ,
che sĩ chũ-jĩn, nã-sĩ lãng beh thẽng chiũ
ôe kìm khũ tiáp-á-kũ, che sĩ ehhut-chãi
lãng số ài.

21-Ki nã siông-siông ẽng chiũ ôe pang-

chân i khah chát, khah ióng; nã lóng bô
 ăng, chiū pìⁿ-chòe nōa-lèh, khah bōe tēng-
 tauh. Phah-thih sai-hū, i ê chhiú-tó tēng-
 tēng sī in-ūi i siông-siông ăng chhiú kiáh
 thih-thui phah-thih. Kiō-hu i ê kha-āu-tó
 iáh sī án-ūi, in-ūi siông-siông kiáⁿ-lō, kha
 é ki ná ăng ná chát. Khí-thâu beh phah-
 thih, á sī kiáⁿ hūg lō khoài-khoài iá, tióh
 siông-siông hióh siān, koàiⁿ-sī chiū lóng
 bô, sī in-ūi ki ná ăng ná ũ lát.

22—Lāng ài chiàu-kò i ê seng-khu khah
 ióng m̄ thang tiáⁿ-tiáⁿ chē. Tāk jīt tióh ăng
 ki hō i tín-tāng: put-lūn bū-lāng, á sī kiáⁿ
 lō, á sī cháu, á sī phah-kiū, che lóng sī
 put-chí lī-ek seng-khu hō i khah ióng:
 chóng-sī tāk hāng tióh chún-chat, m̄ thang
 siuⁿ kè-thâu, nã bô chún-chat kiaⁿ liáu
 hoán-tuğ ôe hām-hái seng-khu.

Lāng put-lūn só chòe lóng tióh ăng
 chiah é ki; chhin-chhiūⁿ kóng-ôe tióh ăng
 chhui-tūn, chih, nã-āu, chiah é ki, á sī siá
 jī tióh ăng chhiú é ki. Khí-thâu beh chòe
 sīm-mih, ăng sī khah bān khah oh, nã-sī
 liān kàu sék chiū put-chí khoài. Gín-ná
 beh siá jī khí-thâu ũn-ũn-á lāi uih, ũn-ũn-

á liān, kàu āu-lāi tōa hàn chiū siá put-chí
 sék. Thák-chheh lāng nã-sái sim-lāi siūⁿ
 i-sū, chhiū chiū ôe siá chhut, m̄ sái siūⁿ
 hit jī chhiú tióh cháiⁿ-iūⁿ siá.

Lūn phé.

23—Seng-khu ê gōa-bīn lóng-chóng ũ
 phé pau-teh, chhin-chhiūⁿ chbēng saⁿ chit-
 poaⁿ-iūⁿ. Tui gōa-bīn lái khòaⁿ sī chhin-
 chhiūⁿ chit tēng tiáⁿ-tiáⁿ, nã-sī khah khui
 lái giām-i, chiū chai ũ nūg tēng.

Ê-tōe tēng nūg-lūn, sip-sip kút-kút, ũ
 bi-sī huìh kúg, iáh ũ náu kun, sī kiō-chòe
 Lāi-chō.

Téng-bīn hit tēng chhō-chhō siap-siap,
 nūg-khak nūg-khak, kiō chòe Gōa-hu. Gōa-
 hu lóng bô huìh kúg bô náu kun, só-i nã
 phah-phò, bô huìh iáh m̄ chai thiàⁿ;
 phòng-phā ê phé chiū-sī gōa-hu. Nã siōng
 tióh lái-chō chiū ôe thiàⁿ, iáh ũ huìh.

Thi-thâu sai-hū nã phah-pháiⁿ lāng ê
 gōa-hu ka-kī iáh m̄ chai, siat-sú hut-jiān
 siōng-tiōh lái-chō chiū ôe thiàⁿ iáh ôe lâu
 huìh.

24—Gōa-hu siông-siông ũ pbi pòh-phīⁿ

pôh-phîⁿ hiauh khí-lâi. Thâu-khak ũ khah chõe kiò chõe thâu-pho; nã-sĩ thong seng-khu lóng sĩ án-ni, siông-siông hiauh khí-lâi.

Siat-sú pò nã ní sím-mih sek tiòh sõe chõe-chõe pái chiah ôe thè sek, iáh ũ sĩ lóng bõe thè sek; nã-sĩ phê ê gĩa-hu nã ní sím-mih sek, bô jĩa-kú ka-kĩ ôe bô-khì, che sĩ in-ũi gĩa-hu ũ phí chiām-chiām hiauh khí-lâi, só-í thang chai phê siông-siông ũ ôaⁿ sin ê.

Ū sĩ lạng ũi hoe ũi áng-á tĩ phê-nih, éng bõe lak, che sĩ cháiⁿ-iũⁿ? Nã beh ũi sím-mih mih tĩ phê-nih, in siông-siông éng chiam chiàu hit ê só ũi ê hũn chhak khang tĩ gĩa-hu, âu-lâi éng hit ê bák ê sek koân jíp tĩ lăi chõ, theng-hau hit ê gĩa-hu só chhak ê chiam khang lóng hó, chiũ hit ê sek bõe thờ chhut-lâi, iáh lóng bõe lak. Ū só-chải ê chhiⁿ-hoan put-chí ài chhiah hoe tĩ seng-khu-nih, in-ũi in ê hong-siòk put-chí tũi-tiông. Aì thè-biãn ê lạng chiũ chhiah hoe khah chõe, só-í bô hiām hit ê kan-khó.

25-Gĩa-hu ê lô-ēng sĩ ôe pò-hõ lăi-

chõ hõ i biãn-tit thiàⁿ; siat-sú lạng seng-khu sím-mih só-chải liũ phê áng-ko chhiah-chhih chiũ put-chí kan-khó, bong mih, hang hé, kìⁿ hong lóng sĩ hõ i chĩn thiàⁿ.

26-Nã seng-khu sím-mih só-chải khah siông éng, hit ê phê chiũ chiām-chiām pĩⁿ khah kâu. Siông chheng ôe ê lạng, i nã thũg-chhiah-kha chiũ put-chí oh-tit kiáⁿ, in-ũi soa ôe tiam kha, nã-sĩ siông-siông thũg-chhiah-kha ê lạng, put-lũn kham-khiat, á sĩ chhõ soa lóng bô kan-khó, in-ũi kha-chhiah-tõe ê phê í-keng kâu. Chhiũ sim khah siông bong mih, i ê phê iáh sĩ kâu. Chheng-éng ê lạng chhiũ-phê sĩ iũ-iũ, nã-sĩ chõe chhõ kang ê lạng ê chhiũ-phê sĩ put-chí chhõ, i nã beh siũ hoe á sĩ chõe iũ ê mih bõe sái-tit.

Lũn phê ê sek-tĩ.

27-Phê ê sek-tĩ bô sio-tâng; ũ ê ơ, ũ ê áng, ũ ê nũg, ũ ê pẻh; che mĩ sĩ phê ũ hit hõ ê sek, sĩ lăi tẻng phê ũ iũ-iũ ê liáp, hit ê liáp nã ơ, phê khòaⁿ iáh sĩ ơ, liáp nã nũg, phê khòaⁿ iáh sĩ nũg, kì-ũ put-lũn sím-mih

sek lóng sī án-ni; hit ê iù-iù ê liáp nā kī²
jit chiū oe pī² khah o, só-i lāng khah
siōng phak jit, i ê bīn-sek chiū oe khah o,
siōng-siōng tiām chhù-lāi bīn-sek chiū
khah pēh.

Iù-hék Hān-hék.

28-Phê ê lāi-chō m̄ nā ũ bī-si huih-
kng kap náu kun; iah ũ iù-hék kap hān-
hék.

Iù hék oe chhut iù lâu kàu mng-kng ê
số-chāi, lāi lūn-ték mng-kng kap phē.

Hān-hék oe lâu kōa², khoán-sit sī
chhin-chhiū² iù-iù ê kng thau kàu phē-hu
ê gōa-bīn, ê-tōe kng-lê; siat-sú nā oe
thiu tit chiū iok-liók nng sa² hun ê tng.
Seng-khu nih iok-liók ũ 700 bān ê chōe,
siat-sú nā oe chiap chōe chit tiâu chiū ũ
kúi-nā phò lô ê tng. Phê ê lāi-bīn tak
số-chāi ũ chīn chōe hān-hék, chong-sī
chōe chió bô sa²-tāng. Chhiú-pōa² nih hit
số-chāi chit chhūn ê sū hong ũ 2800 ê,
iah ũ pát số-chāi put-chí khah chió, chit
chhūn sū-hong chí-ū 400 ê nā-tiā².

29-Teh chōe kang ê sī, á sī joah thi² ô

sī ũ lâu kōa² chiū oe khōa²-kī² chīn bēng;
chit hō kiō chōe chū-kak ê kōa², chong-
sī pēng-siōng put-si thong seng-khu iah ũ
teh lâu kōa², nā-sī bōe khōa²-kī², chit hō
kiō chōe put kak ê kōa². Phū-jū lāng nī
sa² tī tek-ko, ũn-ūn-á ta khi, bōe khōa²-
kī² hit ê chui khi chái²-iū² bō-khi; lāng
pēng-siōng số lâu put-kak ê kōa² iah sī
án-ni.

30-Chiah ê kōa² chit jit số lâu²ê, nā
oe lóng-chong chū-chíp lāi niū, tái-khai ũ
kun pōa² ê chōe. Khó-kiàn lāi sa² bak-
tiōh seng-khu lá-sām, m̄ thang cāhēng
siū² kú, tiōh khah siōng sốe. Lāng beh
khūn ê sī tiōh ōa² khūn sa², chiong jit-sī
số chhēng ê sa² lok teh chhe hong, kàu
bīn-á-jit thang koh chhēng; mī-sī ê khūn
sa² jit-sī tiōh chhe hong án-ni lāi thōe-ōa².

31-Siat-sú lāi kô bát hān-hék ê kng
hō i bōe lâu kōa², seng-khu chiū oe phōa-
pī², só-i tiōh siōng-siōng sốe seng-khu
bián-tit ũ lá-sām lāi that-bát hān-hék ê
kng che sī put-chí iān-kín.

Tē-it hó ê hoat-tō chiū-sī chá-khi sī
khūn khi thong seng-khu lāi sốe, āu-lāi

ēng chho pò chhut-lát chhit kàu phê-hu
sio-lō; kiám-chhai ũ lāng bô êk-ti nā-sái
ēng bìn-tháng tōe chúi, tōa tē pò lāi jiū
iáh khó-i. Lāng tú-á chiah pá m̄ thang
sōe êk, kiaⁿ-liáu ôe chót-tòng chit ê siau-
hòa ê tai-chi.

Lāi-phê.

32—M̄ nā seng-khu ê gōa-bìn ũ phê nā-
tiāⁿ, lāi-bìn iáh ũ, chiap tī gōa-phê. Lāi-
phê khah iū, i ê sēng nūg-nūg, kōe-kōe
phah-phòa, khah tâm-sip, khah ũ huih,
số-i ũ āng chhiah sek.

Gōa-phê kau-kài ê số-chai chiū lāi-phê
tūi hia sio chiap, chhin-chhiūⁿ bāk-chiu,
phīⁿ-khang, chhui, chiah ê số-chai lóng ũ
lāi-gōa phê saⁿ kau-kài ê số-chai.

Liân-bāng.

33—Lāi-phê ê-tōe, koh ũ chit chān kiò
chōe Liân-bāng, saⁿ liān tī tāk ê chōng-
hú ê tiòng-kan; nūg ê chōng-hú saⁿ liān ê
tiòng-ng, kut bah saⁿ óa ê số-chai lóng ũ
liān-bāng. Kìⁿ-nā ki thē chōng-hú ê lāi-
bìn tāk ũ ũ liān-bāng lāi pau-i, số-i nā

chiong tāk ê chōng-hú it-chin tū-khì, tāk
hāng ê kheng-khak iū-goān tī-teh.

Lūn mūg.

34—Thong seng-khu tū kha-chiah-tōe
kap chhiū-tiòng-sim i-gōa lóng ũ mūg,
chōng-sī thau-khak khah chōe. Tāk ki ê
mūg-kng ũ tēng jip tī phê ê lāi-bìn. Mūg-
kng ê thau ũ kun số-i ôe hoạt mūg, hit ê
kun nā bô-khì, chin bōe koh hoạt; phī-jū
chhin-chhiūⁿ chháu-á, nā liām i ê hiōh á
sī hām ki ôe koh hoạt, kun nā khau khí-lāi
chiū lóng bōe hoạt. Chiah ê mūg tāk ki ũ
khang-khak, gōa-bìn tēng-tēng, lāi-bìn bô
nau kun, số-i chhut-chai lāng chian, iáh
bōe thiāⁿ, nā-sī phê ê lāi-bìn chin ũ, số-i
chboah mūg chiah ôe thiāⁿ.

Chng-kah.

35—Tī chng-thau-á bé ũ chng-kah, sī
chhin-chhiūⁿ kak ê lui, chhah jip tī phê ê
lāi-bìn hō lāng nī mih, liām mih, khah li-
piān, koh ôe pang-chān chng-thau-á khah
tāt; chng-kah sī soeh jip phê ê lāi-bìn ê
khang hūn, tūi khang hūn tit-tiōh iūⁿ-chhi

chiām-chiām khah tūg; ũ lāng lâu kàu chin tūg. Ũ si chng-kah siū siong thng kah, hit ê khang hūn nā bô phah-phái" chiū ôe koh hoat; khang hūn nā phah-phái" chiū bôe koh hoat.

Chhùi-khi.

36—Chhùi-khi lóng-chóng ũ 32 kī, tóng ē sa" tui. Chhùi cheng téng-bīn sì kī, kap ē-bīn sì kī, sī pī" chiam chhin-chhiū" chbāk-á, ôe kã mih, hō chōe chhiat gē. Chí sĩ kī ē siang pēng koh ũ nng kī gē-khi, iah hō chōe tióng-gē. Tióng-gē pī", chit pēng nng kī kiò chōe siáu-gē; koh tē-it āu-bīn tak pēng sa" kī kiò chōe tãi-gē. Siáu-gē kap tãi-gē chóng miā kiò āu-chan: i ē khí-pōa" khah khoah, ũ koài", ũ kē, i ē lō-ēng hō lāng khah ôe pō mih. Chēng-chan ē khi-chō sĩ toa" kha; āu-chan ē khi chō ũ ē siang kha, ũ ē sa" kha. Téng-bīn só kóng é, sĩ chí tōa hàn só ũ ē chhùi-khi, kiò chōe sit-gē. Sòe-hàn chí-ū jī-cháp kī khah sòe khí hō chōe leng khí.

E"-á chhit poeh gēh-jit chiah hoat khí, kàu nng sa" hē ē sĩ, jī-cháp kī chiū chiàu

hoat. Gín-ná lāk chhit hē ē sĩ sit gē í-keng pī-pān tī gē-chō ē lāi-bīn; chiām-chiām puh khí-lái, tú tī leng khí ē kha, hit ê kha chiām-chiām siáu bô, kàu āu-lái leng khí chiū lut-khi.

37—Chiah ē chhùi-khi khah sĩ siók tī kut ê lui, tak khi ē gōa-bīn koh ũ chit tēng kim-kim tēng-tēng, chbin-chhiū" óa" liáu ē kài bīn, án-ni lāi pō-hō lāi-bīn; hit tēng hō chōe gē-thiu; siat-sú hit tēng nā pang-khi, lāi-bīn chiū khoài-khoài chiū.

Chhùi-khi ē tióng-ng ũ chit khang tōe hūn-ang sek ē bah, iah ũ bi-si huih kng, náu kun chōe-chōe. Chhùi-khi thià" sĩ tui chiū khí, ũ khang thau tī lāi-bīn, gōa-bīn ē mih kháp-tiōh lāi-bīn náu kun chiū chin thià".

38—Sit-gē nā lut bōe koh hoat, só-í lāng tiōh sòe-jī chiàu-kò chhùi-khi.

Chit hāng tiōh tak jīt bīn, bián-tit khí-siōng khô tī chhùi-khi tī-kàu phái" hō i khoài chiū. Koh chit hāng lāng m̄ thang lām-sám pō tēng ē mih lāi phah-phái" gē-thiu, in-ūi chit ē nā pang chiū bô thang koh-chài pō.

Seng (siaⁿ) khip kũ.

39—Chhèi ê lăi-tóe ũ nng tiâu kng. Chit tiâu tĩ âu-bĩn, sĩ Chiáh kng, thau kàu ũi; koh chit tiâu, tĩ thau-chêng, sĩ Nă-âu kng; koh miă Chóng-khì kng, sĩ thau kàu hì-nih. Chit ê khì kng ê téng-bĩn kiò chòe Seng-kng; i ê lō-êng sĩ hō lăng ôe chhut siaⁿ ôe gĩm, ôe kóng-ôe. Seng-kng thau chhùi ê só-chăi hō chòe Seng-kháu; hit ũi ũ chit tui Seng-kun; chiaⁿ ê kun sĩ thàn lăng ô i-sũ ôe chhun-kũ, ôe ân lêng; siaⁿ-im chiaⁿ ũ koăiⁿ kô ê hun-piat; seng-kun nă păng lêng siaⁿ-im sĩ khah kô, nă kũ ân siaⁿ-im chiũ khah koăiⁿ.

Teh chhoán-khũi ê sĩ nă chhoán jip khì, khong-khì sĩ tui seng-kng keng-kê, lōh khì chóng khì kng, jip tĩ hì-nih; chhoán chhut sĩ tui-hoán; pêng-siông teh chhoán-khũi, khong-khì teh keng-kê seng kng, seng kun ũ păng khui saⁿ lĩ, chiũ bôe chhut siaⁿ. Nă beh chhut siaⁿ, seng kun chiũ ũ kũ khah óa, tiông-ng lău chit phăng á, khong-khì tui hit ê phăng teh chhut hō seng kun gih-gih chũn, chiaⁿ ũ siaⁿ.

Teh chhut siaⁿ ê sĩ, chhiũ nă bong nă-âu ê gôa-bĩn chiũ ôe chai lăi-bĩn teh tĩn-tàng, teh chũn.

40—Seng kng ê kháu ũ chit tē nng kut, miă kiò Hôe-iâm; i ê lō-êng sĩ chòe kôa, thang iâm bắt seng kng. Lăng teh chhoán-khũi, á sĩ teh chhut siaⁿ, hōe-iâm chiũ khui, hō khong-khì ôe chhut jip; nă teh chiaⁿ beh thun mih, hōe-iâm khâm-bắt seng kng ê kháu, hō mih bôe jip seng kng; siat-sũ teh thun ê sĩ nă khâm bô bắt, miă ôe jip khì, chiũ ôe tuih ka chak.

Chóng khì kng.

41—Chóng khì kng thau kàu hì; tui téng-bĩn bong i ê thê sĩ tēng koah ũgi, sĩ in-ũi ũ nng kut ê lũn, kũi-nă chat sio thah. Chiaⁿ ê nng kut ê lũn sĩ in-ũi beh hō khì kng thián khui, bián-tit báp óa, khong-khì chiaⁿ ôe tháu. Khì kng ê tũg khah liam sĩ chhũn; ē-tóe pun siang chhe, kiò chòe chó khì kng, iũ khì kng; chit ki jip tĩ chó hì-nih, chit ki jip iũ hì-nih.

42—Kàu tĩ hì lăi koh pun chhe chhin-chhiũⁿ chhiũ ki, nă khui chhe nă sòe. Hit

ê iù-iù ê khi kng kiò bi si khi kng, i ê thó chĩn pòh. Chiah ê iù-iù ê khi kng ũ kui pha ê phā kap i saⁿ lián, bé-liu iáh ũ chit ê phā. Chiah ê phā ê khoán-sit chhin-chhiūⁿ ebít liáp môa, kiò chòe khi phàu, ũ lāng kiò chòe hi-gán. Khi phàu si chĩn iù ê mih, hi ê lāi-bĩn ũ kúi-nā ek ê, ũ lāng chhui sng ũ lāk ek ê chòe. In-ūi ũ khi-phàu, só-i hi ôe put-chí sang put-chí phò, iáh si khin-khin ê mih, ôe phā tĩ chui-nih.

Lūn bì.

43—Hi ũ nng iáp kiò chò-iū hi, tĩ heng-khám ê siang pēng, tēng si iok-liók 30 niú; iū hi pí chò hi li-li-á khah tēng. Hi ũ nng tēng mō'h pau teh; gōa tēng liām tĩ hiáp-ki kap keh-mō'h. Hi lāi ũ bi-si khi kng kap khi-phàu chĩn chòe, só i i ê thó phò-phò phāⁿ-phāⁿ. Iáh ũ bi-mēh kng só hun ê bi-si huib kng chĩn chòe. Án-ni-siⁿ huib teh keng-kè hi-nih ê bi-si huib kng, i ê thàn ióng khi kap khi-phàu ê ióng-khi saⁿ óaⁿ; in-ūi hit só-chāi put-kò ũ chit tēng mō'h, kap kng-i, lāi keh khi nā-tiāⁿ.

Lūn chhoán-khui ê hoat-tō.

44—Heng-khám kap pak-tó ê tióng-ng, ũ chit tēng mō'h keh teh, hō chòe keh mō'h; sim kap hi tiām tĩ i ê tēng-bĩn. Keh mō'h ê tióng-ng si chhin-chhiūⁿ kun ê khoán-sit; pĩ-thāu si píⁿ-pĩⁿ ê ki, ôe chhun kiu, ũi tĩ hiáp-ē-nih. Hit ê ki nā chhun, keh mō'h tui tēng-bĩn phòng-khi-lāi, heng-khám chiū khah sòe; i ê ki nā kiu, chiū keh mō'h lōh kē, heng-khám khah tōa.

Taⁿ lāng chhoán-khui ũ nng hāng; Chit hāng si khong-khi suh jip, koh chit hāng si pūn chhut; nā beh suh jip, keh mō'h lōh kē, beng-khám kut phòng khah chhut, heng-khám thián khi, lāi-bĩn khah tōa; hi iáp phòng tōa, lāi-bĩn ũ khang-khak ê só-chāi; gōa-bĩn ê khong-khi liām-pĩⁿ tui chhui kap [phĩⁿ lip khi, tui seng kng, chóng khi kng kiāⁿ kàu hi. Hi lāi-bĩn ê bi-si khi kng kap khi-phàu chiū lóng ũ khong-khi móa-móa.

Pūn chhut si chiāu tēng-bĩn só kóng ê tui-hoán; keh mō'h phòng khi-lāi, heng-khám sok óa, hiáp ki iáh pang-chān i, hi

chiu moh sòe, lăi-bîn ê khong-khî kơ-put-chiong tiòh siau chhut.

45-Chit hun ê tiòng-kan hơ-kip ê kín-ban bô tiā"-tiòh, ũ lău siau-liân ê hun-piat, E"-á chit hun ê tiòng-kan iok-liók ũ sì-cháp pái, kàu tióng-sêng chha-put-to cháp lăk ebhit pái. Iăh ũ êng-êng chē, kap chòe kang ê hun-piat. Êng-êng ê sì khah bân, chòe kang ê sì khah kín. Chit ē chhoán jip khi ê khong-khî iăh bô tiā"-tiòh. Chēng-chēng teh chē-ê, sngh jip khong-khî khah chió, chhut lát chòe kang ê, sngh jip khah chòe. Lâng nă beh tiâu-kô-i ebhit lát sngh, iăh ôe khah chòe; nă beh kìm khui sĩ tiáp-á-kú nă-tiā", lô-bé tek-khak tiòh chhoán-khùi, kìm bôe tiâu; nă tái-seng ebhit lát sngh jip, kúi-nă pái chiū thang thēng khui khah kú. Tiám bī ê lăng ôe bī loh chúi siông kú sĩ put-kò nŭg sa" hun nă-tiā"; kiám-ebhái gô lăk hun bô chhoán-khùi lăng chiū bôe oăh.

Chhoán-khùi ê lô-êng.

46-Lâng kúi-nă jít bô chiáh iáu-kú ôe oăh, nă-sī pòà" khek kú bô chhoán-khùi

tek-khak bôe oăh; mi-jít, khùn á-sī chhi", chòe-kang á-sī êng-êng chē, hơ-kip lóng bô tŭg-châm.

Tôe-kiū ták só-chái ũ khong-khî pau-teh; khong-khî tái-khai ũ nŭg-hô ê khî, chiū-sī ióng-khî chit-hun, Tăm-khî sĩ-hun; pát-hô ê khî chió-chiό bián sn̄g. Nă khah siông-sê lăi kóng, chit-bân-hun ê tiòng-kan, ióng-khî ũ 2100 hun, tăm-khî ũ 7900 hun, thàn-ióng-khî chi ũ sa"-hun nă-tiā".

Lâng chhoán-khùi ũ nŭg-hang ê lô-êng. Tê-ít hăng, ióng-khî ôe tiâu-hô bì-lăi bi-si-kng nŭh ê hōe-buih; hit-ê buih sek-ti khah σ, tit-tiòh ióng-khî chiū pī" chòe ebhih-sek ê huìh. Tê-jī hăng, hōe-buih ê lăi-bîn ũ hām chōe-chōe thàn-ióng-khî, chiū-sī put-chí tók ê mih; hiah-ê tū-khî, tui khui pūn ebhit; só pūn ebhit ê khui, iăh ũ hām sip-khî chōe-chōe. Só-i pūn ebhit ê khî, kap só jip ê khî bô sio-tang. Hit-ê pūn ebhit ê, chit-bân hun ê tiòng-kan ióng-khî ũ 1500 hun, thàn-ióng-khî 470 hun, tăm-khî sĩ kap sngh-jip ê pī"-pī". Ân-ni thang-chai ióng-khî siu-jip ê, ũ êng kúi-nă pah-hun, thàn-ióng-khî pūn ebhit ê ũ ke-

thiⁿ kúi-nà pah hùn; khó-kiàn tiòh tit-tiòh hó ê khong-khì lái chhoán-khài sĩ iàu-kín, in-úi tài hì só pún-chhut ê sĩ pìⁿ-chòe pháiⁿ, bõe êng-tit ê mih.

47-Siat-sú chõe-chõe lạng chủ-chíp tĩ sòe-keng-pâng, mưg kap thang-á lóng koaiⁿ bắt-bắt, lóng bô lâu phãng hõ khong-khì thang chhut-jíp, chiũ bô lỏa-kú pâng-lãi ê khi it-chĩn ù lóng chhut-jíp keng-kẻ lạng ê hì; ióng-khì nã liáu, thàn-ióng-khì nã chõe, kàu lữ-bẻ pâng-lãi só ù ê khi lóng pìⁿ chòe pháiⁿ; nã bô tit-tiòh gĩa-bĩn hõ ê khong-khì, lạng tek-khak ỏe sĩ.

48-Mĩ sĩ khùn m̄-thang khảm-bắt thâu-bĩn, kiaⁿ-liáu pháiⁿ ê khi nã chõe, hó ê khi nã chió, sui-bóng put-tĩ kàu sĩ, m̄-kú bô sòng-khoài; seug-khu nã bô tit-tiòh hó ê khong-khì chiũ ỏe chiãm-chiãm khah lảm.

49-Khùn-pâng m̄-thang koaiⁿ bắt-bắt, ẻng tiòh lâu phãng hõ gĩa-bĩn ê khong-khì ỏe jíp. Sẻ-á keng pâng, nã ù kúi-nà lạng teh khùn, hõ i ỏe thong-thau hó ê khi, sĩ koh-khah iàu-kín; in-úi chĩt-lạng, chĩt tiám-cheng kú só chhut ê thàn-ióng-khì, ỏe phah-pháiⁿ khong-khì 500 lĩp-hong ỏe

chhioh. (chĩt-chhioh lĩp-hong chiũ sĩ tẻg, khoah, koáiⁿ, lóng-chóng pìⁿ-pìⁿ chĩt-chhioh.)

50-Kiểm-chhái lạng thau-chá khí-lãi chhut tĩ gĩa-bĩn, kàu tẻ-lãi i ê khùn-pâng, ỏe phĩⁿ-tiòh pháiⁿ-bĩ, àn-nĩ thang chai gĩa-bĩn ê khong-khì khah bô jíp-khì; tĩ lãi-bĩn ẻ, sĩ hĩt-ẻ ẻng liáu só chhun ẻ, chiũ sĩ pháiⁿ ẻ khi, kap seng-khu-nĩh só pún-chhut bô lữ-ẻng ẻ mih só-i ù pháiⁿ-bĩ.

Hỏ ẻ khong-khì sĩ bẻ biãn-tit ẻ mih, kái-chai sĩ kẻ ù, m̄-sái ẻng chĩⁿ lãi bẻ; sòng-lĩng lạng iã thang chhut-chai i ẻng m̄-sái khiãm-ẻng.

Thàn-ióng-khì.

51-Thàn-ióng-khì sĩ tẻk ẻ khi; khong-khì nã kiáu sĩ-gỏ-hun ẻ thàn-ióng-khì lạng bỏ-lỏa-kú ỏe hũn-khì chhĩn-chhiũⁿ kekⁿ-sĩ ẻ lạng chĩt-poaⁿ-iũⁿ. Lạng chhoán-khũ ù siu-jíp ióng-khì, hoat-chhut thàn-ióng-khì; hẻ teh tẻh iảh sĩ àn-nĩ. Chhĩ chiòng po-lẻ-kan, tiám chek lok tĩ lãi-bĩn, nã khảm-bắt kan ẻ chhũi, bỏ lỏa-kú chĩn hẻ ỏe hoa; che sĩ in-úi kan-lãi ẻ ióng-khì

lóng ăng liáu, só chhun ê sĩ thàng-ióng-khì;
chek nā koh-chài tiám chiū liām-piⁿ hoa,
lóng bōe tōh. Hé bōe tōh ê só-chài, lóng
tiām tī hia iah bōe oah.

Ū-sĩ tī kó-chiⁿ ê lāi-bīn ū thàn-ióng-khì
tī-teh, lóng nā lōh-khì ōe kek-sĩ; tiōh tãi-
seng tiám-hé lūi-lōh-khì, khòaⁿ hé nā sĩ
lóng tek-khak m̄-thang jíp.

Sio chhā á-sĩ tiám-teng, put-lūn sīm-
mih hé, lóng ū chhut thàn-ióng-khì, nā-sĩ
sio hé-thòahⁿ, iah ū chhut koh-khak tók ê
khì, só-í ăng hé-thang m̄-thang tiām tī
bát bát ê só-chài, kiaⁿ-liáu hit-ê thàn-ióng-
khì ōe kek-sĩ.

Bat thiaⁿ-kìⁿ kóaⁿ-thiⁿ ê sĩ ū lóng ăng
hé-thang tī phē-khang-lāi, lóng koh kah
bát-bát, âu-lāi hit-ê lóng sĩ, lóng kī-koài i
bô pīⁿ lāi sĩ; kī-sit sĩ in-ūi hit-ê thàn-ióng-
khì kek sĩ.

Lūn huìh.

52—Lóng ê seng-khu ták só-chài put-sĩ
ū huìh teh liū-hêng. Seng-khu-nih ták-
hāng ê mih, put-lūn sĩ kī, bah, kut, chng-
kah, mŭg, ták-hāng lóng sĩ óa-khò huìh

lāi pò-ióng i. Chhì chiong lóng chit-kī
chhiūⁿ ê huìh-kng pāk-ân, hô huìh bōe kiáⁿ-
lāi kiáⁿ-khì, chiū hit-kī chhiūⁿ ōe chhin-
chhiūⁿ sĩ ê khoán-sit, léng-léng koah pēh-
sek, âu-lāi bô khūi-lát thang tín-tāng, m̄-
chài thiàⁿ, kàu kú-kú ōe ngī-hōe, chhau-
nōa; siat-sú hit-ê chat-ân ê thau-khui, hô
huìh ōe iū-goân koh liū-hêng, hit-kī chhiūⁿ
âu-lāi ōe koh ūn-ūn-á sio, chiām-chiām
ná oah-tāng, ke-thiⁿ i ê khūi-lát; àn-ni
thang chài huìh ê lō-ăng put-chí tōa.

Bat hô káu lâu-chhut huìh kàu beh sĩ,
chiū ăng pát chiaⁿ káu ê huìh koàn-jíp i
ê hōe-kng, chiū ōe cheng-sin, chhin-
chhiūⁿ koh-oah ê khoán-sit; lóng iah ōe
àn-ni.

53—Huìh ūn kiáⁿ ê lō chiū-sĩ sīm, mèh-
kng, bī-si-kng, hōe-kng. Huìh-chiap sĩ bô
sek-tī ê mih, chhin-chhiūⁿ chúi ê khoán-
sit, iah sĩ kiò chòe Bēng-chiap; chōng-sĩ
tī bí lāi-bīn ū ăng-ăng ê huìh-hūn chhīn-
chōe, só-í lóng khòaⁿ huìh sĩ ăng ê.

54—Hit-ê huìh-lūn sĩ put-chí sòe ê mih,
sĩ 1ⁿ-1ⁿ pīⁿ-pīⁿ, tióng-ng kah thap; siat-sú
hit-ê lūn ōe pāi chit-chōa, kàu chit-chhūn

tuğ tiòh 3.500 ê lân; nã-oe kng kui-kóa",
chit-chhùn tuğ tiòh 1.8000 ê; chit-tih-á
huih iok-liók ũ 100 bân ê huih-lùn.

Chiah-ê oah ê mih tak-hāng ũ huih-lùn.
nã-sī i ê huih-lùn chit-hō chit-khoán, bô
sio-tāng. Lāng ê āng-lùn sī i"-ê, súi-koe ê
sī tūg-tu, iah sī pí lāng ê khah tōa kui-
nā pē; tiòh ēng hām-kiá" khòa" chiah oe
chai.

55-Huih ê lāi-bīn m̄-nā ũ hit-ê āng-
lùn, iah ũ pēh-sek ê liáp, chhin-chhiū" kiū,
kiò chōe pēh-lùn, nã-sī chit-hō ê kiū pí
āng-lùn put-chí khah-chiō; chit-chheng
āng-lùn ê tiòng-kan iok-liók chí-ū sa"-sī
liáp pēh-lùn.

56-Huih ê lāi-bīn ũ chōe-chōe hó ê
chit-ti-teh; lāng só lim-chiah ê mih pí" chōe
ióng-chiap, iah ũ chham huih, huih liū-
hēng thong seng-khu tak só-chāi, chhiū
seng-khu nih tak-hāng ê mih, lóng sī tui
huih keng-chhut i só khiām ê chit; ān-ni
tui huih lāi tit-tiòh iū"-chhi. Koh i ka-kī
số ēng liáu, bô lō-ēng ê mih, chhiū kui tī
huih. Hit-ê huih pún sī hó, ta" ũ chōe-
chōe phái" ê mih chham-teh, hit-ê hó ê mih

lóng ēng liáu, chhiū sek-tī pí" khah o.

57-O ê huih siu-jip tī hōe-kng nih liū-
hēng kàu sim, āu-lāi kàu hì. Hit-ê o ê
huih, iah kiò hōe-huih, ũ thàn ióng khi
chōe-chōe chham-teh, kàu hì hit-ê thàn
ióng khi, chhiū-sī put-chí tók ê khi, lī-khui
huih, āu-lāi pún chhut. Koh tī hì ê lāi-bīn
huih tit-tiòh ióng-khi; bit-ê ióng-khi
chham-teh chhiū liām-pi" pí" chheng-āng;
chhin-chhiū" ān-ni o ê huih tī hì ê lāi-bīn
siòng-siòng pí" chōe hó ê huih; chhiū tūi-
seng kàu sim, āu-lāi tui mēh-kng koh-chài
liū-hēng lāi iū"-chhi" thong seng-khu.

58-Huih nã lâu-chhut seng-khu ê gōa-
bīn, bô lōa-kú oe kian tàng; che sī in-ūi
huih ê lāi-bīn, ũ sī ê chit-ti-teh, lī seng-khu
chhiū pí"-chōe sī, lāi-pák-ti" hit-ê huih-lùn
kiat kui-bô; só chhun-ê chhin-chhiū" chhiū
ê khoán-sit, chhiū-sī huih-chiap, iah kiò
huih-chhiū.

Siat-sú huih tú-tú-á lâu-chhut, chhiū ēng
kui-pha ê tek-á lāi phah, huih-lāi ê sī oe
tī tī tek-á, chhiū bōe oe kian-tàng.

Lùn Sim.

59-Sim ê hēng-thé, iok-liók chhin-

chhiūⁿ kun-thâu-bú ê tōa, kùì tī hēng-khám-nih, khah óa tī chó-pēng. Téng-bín khah khoah, khah nē iū-pēng, kiò chòe sim-tóe; ê-tóe sòe khoah chiam, khah nē chó-pēng kiò chòe Sim-chiam. Sim sī hō hī só hām-teh, sim ê gōa-bín ũ mōh-lai pau kiò chòe Sim-i, sī put-chí kng-kút, ôe sīⁿ tin êk, hō sim ôe oah-tāng.

60-Sim ê lai-bín pun chòe sī ê pāng; chiāⁿ-pēng sī kiò chòe Iū-siōng-pōng, iū-hā-pōng; tò-pēng sī Chó-siōng-pōng, chó-hā-pōng; nūg-ê siōng-pōng, thau-hā-pōng, nā-sī chó-iū-pēng lóng bō saⁿ-thang; siōng-hā-pōng ê tiang-ng ũ mūg keh teh, hō huìh ôe chin, bōe thè. Tī iū-pēng hit-ê mūg ũ saⁿ iáp, só-i kiò chòe saⁿ-sī mūg; tī chó-pēng ê mūg ũ nūg-iáp, kiò chòe siang-sīⁿ mūg, iah kiò chóng-mēh mūg. Tāk ê mūg ê-tóe ũ kúi-nā-tiâu ê kun pāk-lian tī hā-pōng ê piāh. Huìh tui siōng-pōng teh lâu-lòh hā-pōng, mūg ka-kī ôe khui. Hā-pōng ũ huìh móa-móa, chiaiah kiu, mūg-sīⁿ chiū that-bat hit ê mūg, hō huìh bōe tò-thè.

61-Seng-khu ê hōe-kng lóng chū-chip

lâu tī chin-tōa ê, lô-bé kui tī nūg-tiâu kiò chòe siōng chóng hōe-kng, hā chóng hōe-kng; chí nūg-tiâu thau tī sim ê iū-siōng-pōng. Iū-hā-pōng ũ hī mēh kng, chit-ê hī mēh kng sī tui chia khi, thau kàu hī, Chó-siōng-pōng ũ hī hōe-kng si-tiâu sī hō huìh tui hī lâu kàu sim. Tui chó-hā-pōng khi ũ tōa ê mēh-kng kiò chòe chóng-mēh-kng. Chó-hā-pōng jip chóng-mēh-kng ê mūg, iū-hā-pōng jip hī-mēh-kng ê mūg, chí nūg-ê só-chai ũ mūg kiò chòe poan-goat-mūg; i ê khoán-sit sī chhin-chhiūⁿ saⁿ ê tē-á, i ê lô-ēng sī hō huìh ôe chin-chēng, bōe tò-thè.

62-Sim ê lô-ēng sī hō huìh ôe liū-hēng thong seng-khu.

Pháiⁿ ê huìh tui bi-si-kng chū-chip tī hōe-kng lâu-jip téng-ê nūg-ê chóng-hōe-kng kàu sim ê iū-siōng-pōng; tui siōng-pōng lâu-lòh iū-hā-pōng, sim kiu sòe, lai-bín khah bō só-chai, huìh bōe tò lâu siōng-pōng in-úi ũ saⁿ-sī-mūg chó-tōng i, ko-put-chiong tiōh chōaⁿ chhut hī-mēh-kng. Hit ê hī-mēh-kng ê káu, iah ũ poan-goat-mūg, huìh chhut sim chiū bōe koh jip

khì, kơ-put-chiong tiòh chìn-chèng kiá"
kàu hì; hì-méh-kng khui-chhe ná sòe kàu
bé-liu sĩ iù-iù ê bi-si-kng hun-sòa" tĩ hì ê
lãi-bĩn, ù pau hì-lãi ê khì-phā.

63-Huìh teh keng-kè hì, sit-lóh hit-ê
phái" ê thàn-ióng-khì chōe-chōe, iah tũ
khì-phā tit-tiòh ióng-khì. Jíp hì hit ê huìh
sĩ σ-sek ê, ta" tit-tiòh ióng-khì sa"-ehham
teh, sek-tĩ chiũ pĩ" ehheng-ang.

64-Phái" ê huìh àn-nĩ pĩ" chōe hó sĩ tĩ
hì-mih ê bi-si-kng. Hit-ê bi-si-kng chiām-
chiām sok-óa sa"-háp chōe chit-ê; ná sok-
óa ná tóa, kàu lō-bé chōe hì-hōe-kng, sĩ
tiâu, jíp chō-siōng-pōng. Huìh tũ siōng-
pōng lâu-lōh hā-pōng, hā-pōng chit-ê kiu
nũg-sĩ" mung koai"-teh, huìh bōe koh jíp
siōng-pōng, bō pát-tiâu-lō thang ehhut,
kơ-put-chiong tiòh tũ chōng-méh-kng
ehhut-khì; chōng-méh-kng ê kháu iah ù
poàn-goát-mung, ehhin-ehhiũ" hì-méh-kng
ê mung chit-poa"-iũ", só-í huìh bōe tò-tng
lâu-jíp sim, put-tek-í tiòh chìn-chèng tũ
méh-kng kiá"-khì. Tāk ê méh-kng iah khui
chhe kàu put-chí sòe ê bi-si-kng. Bi-si-
kng sĩ jũ-jũ ehbin-ehhiũ" bāng, thong

seng-khu piàn-piàn ù, kàu bō làng chit-
chiam-bé ê ùi; chōng-sĩ thau-mung, chng-
kah, phê ê gōa-hu, hit-ê só-chāi bō bi-si-
kng, bō huìh.

Thong seng-khu tũ bi-si-kng ê huìh tit-
tiòh iũ"-ehhĩ, thau ehhut i só beh eng ê chit,
iah hēng hit-ê eng liáu bō lō-eng ê mih,
àn-nĩ bi-si-kng ê huìh ùn-ùn-á pĩ" chōe
phái". Bi-si-kng au-lãi háp-óa chōe hōe-
kng; phái" ê huìh ùn-ùn-á chũ-chíp tĩ
chōng hōe-kng, koh-chài jíp tĩ sim ê iũ-
siōng-pōng; àn-nĩ iũ-goan chit-lĩn chit-lĩn
siōng-siōng teh kiá".

65-Huìh kiá" chit-lĩn ù jíp sim nũg pái,
thau chit-pái sĩ jíp sim ê iũ-pēng keng-kè
hì-nih, chiũ koh-chài jíp sim, nã-sĩ tē-jĩ-
pái, sĩ tũ sim ê chō-pēng. Sim ê chō-iũ-
pēng lóng bō sa"-thang, tũ iũ-pēng kàu
chō-pēng tek-khak tiòh keng-kè hì, hit-ê
lō khah kũn; nã beh tũ chō-pēng kàu iũ
pēng, lō sĩ chām-jian khah hũg, tiòh keng-
kè seng-khu ê méh-kng, bi-si-kng, hōe-
kng, lō-bé chia hōe kàu sim ê iũ-siōng-
pōng.

Lùn sim ê ki ê khài-lát.

66-Chiàu téng-bín só kóng siông-pông ê lô-êng sĩ tiòh siu jíp huìh hō i lōh hā-pông nā-tiā"; hā-pông ê lô-êng sĩ hō huìh chōa"-chhut liū-hêng, só-i tiòh êng khài-lát khah chōe. Siông-hā-pông lái pí, siông-pông ê ki khah pōh, hā-pông khah káu; nā-si chō-hā-pông lái pí iū-hā-pông, chō-hā-pông ê ki khah káu khah ôe chhut-lát, che iah sĩ ũ iân-kò, in-úi chō-hā-pông hō huìh chōa"-chhut liū-hêng thong seng-khu; iū-hā-pông sĩ hō huìh keng-kò hī nā-tiā", sĩ khah kùn ê lô, chiū khah m-sái chhut khài-lát. Chō-hā-pông ê ki, pí iū-hā-pông ê sĩ tēng-pē káu; ôe kiu ê lát iah sĩ tēng-pē; chō-iū ê hā-pông, lái-bín ê khang-khak tōa sòe sĩ chha-put-to pí", ôe tótít huìh chha-put-to chit-niú ê chōe.

Lùn sim tín-tàng.

67-Sim ê ki siông-siông teh chhun kiu, Tui chhut-si kàu sĩ, sim put-si teh phók lóng bô theng chit-khek-á-kú; sim nā hioh lóng chiū sĩ. Sim teh tín-tàng ê hoat-tō sĩ tiā"-tiòh; nūg ê siông-pông tái-seng kiu

chit-ê, jiân-âu nūg-ê hā-pông chia kiu, chiū hioh-khūn chit-tiáp-á-kú, sūi-si chiū koh kiu chit-ê, iū-goân sĩ tui siông-hā-pông tái-seng, jiân-âu tui hā-pông. Siông-pông chit-ê kiu beng-pék chiū liām-pi" chhun chit-ê, lái-bín ũ khang-khak ê só-chai huìh thang sūn-sè lâu jíp-khì kàu nūg-ê siông-pông ũ huìh chhiong-móa, hā-pông chiū chhun chit-ê huìh thàn sè-bín tui siông-pông lâu lōh hā-pông.

Lùn sim ê sia".

68-Sim phók chit-ê ôe thia"-kì" hit-ê sia" ũ nūg-iū". Hī-khang nā à" tī heng-cheng-nih, chiū ôe thia"-kì" lái-bín ê sia", chiū-si sim teh phók ê sia", tái-seng thia"-kì" khah bân koah tūg ê sia". chiū-si huìh chhiong sim-pông ê mūg-hō, mūg khui ê sia"; tē-jī ê sia", sĩ khah kín koah té ê, chiū-si huìh tui mēh-kng keng-kò, poàn-goat-mūg koai" ê sia", àn-ni ôe thia"-kì" sim teh phók nūg-hō ê sia", jiân-âu chiū chiām-si hioh tiáp-á-kú.

Lùn mēh.

69-Tng sim-pông kiu hit-si liáu-âu,

piàn seng-khu ê mèh-kng ũ huìh chhiong-móa, só-i sio-sòa tín-tāng, i ê kín-bān sī kap sim ê tín-tāng, sio-tāng; ũ só-chai hit-ê mèh-kng phû khah chhut tī phê ē-tóe, hit só-chai nā bong ôe chai teh khí-lôh, teh tín-tāng. Chhiú-óa" ê pī" kap pīn-pī" ôe bong mèh chai i ê khí-lôh sī kap sim ê chhun kiu sa" in-tap; mèh khah kún tī sim, chiū khah tái-seng tē i khí-lôh, lī sim khah hūg chiū khah lô-bé tē i khí-lôh.

70-Sim phók ê hoat-tō bô tiā"-tiòh, ũ ióng-lám kín-bān ê chheng-chha, lām-hū lô-iū ê bô tāng; koh chit-lāng ê kín-bān bô sio-tāng, chiàu seng-khu ê ióng-lám lāi piàn-óa" i ê mèh, só-i i-seng siōng-siōng lāi bong-mèh thang chai seng-khu ê in-toa".

Chiàu pêng-siōng ê hoat-tō ták-lāng ê mèh-kó chit-hun ê tiong-kan phók 72 ē, chóng-sī ũ lāng mèh phók khah kín, ũ lāng khah bān. Koh e"-á" sī put-chí khah kín, lâu-lāng khah bān. Lāng teh khùn sī khah bān, teh chhut-lát chòe-kang sī khah kín, àn-ni khòa" sim teh phók sui-jian ũ kín-bān ê hun-piat, iáu-kú lóng bô theng. Siat-sú chit-lāng ê sim tín-tāng, chit-hun ê

tióng-kan sī phók 70 pái, chiū-sī chit-jit 10,0800 pái, ták-ni chiū phók 3679,2000 pái. Sui-jian phók kàu hiāh chòe pái, iáu-kú lóng bô siān, lóng bô hiōh-khùn.

Seng-khu ê sio-lō.

71-Huìh teh liū-hēng m-nā lāi iū"-chhi seng-khu, ũ koh chit-hāng ê kong-iōng put-chí iáu-kín, chiū-sī hō seng-khu ôe sio-lō.

Hān-sú-chiam nā kám tī chhiū-lāi, chiàu pêng-siōng ôe khí kàu 98 tō, put-lūn kóa"-thi", joah-thi", lóng sī àn-ni; só-i thang chai lāng sio-lō m-sī tui gōa-bīn tit-tiòh, sī tui lāi-bīn chhū-jian hoat-chhut.

72-Lāng kóa"-thi" chheng-sa" khah chòe sī siá"-sū? M-sī hit-ê sa" pún ũ sio-tī teh, put-kò sī pau-bat seng-khu ê sio-khi, hō i bōe chhut gōa bīn. Chhi chiong chit-ê té-koan tōe kún-chui, nā pau bat-bat, kàu kú-kú iāh ôe sio; siat-sú té-koan ê chui sī lēng ê, sui-bóng pau chin-kú, kàu lô-bé sī iū-goan lēng, lóng bōe sio; chheng-sa" ê tō-lí iāh sī àn-ni, só-i lāng chheng-sa" sī ài biān-tit thau-chhut i ê sio-khi, nā-sī sin-sī hō i chheng chòe-chòe niá sa" iāh bōe sio.

73-Gin-ná ê khi-mêh khah ông, só-í khah sio-lō. Lâu-lâng huìh liū-hêng khah bân, chiū khah lêng-khì, khah kia" kôa".

Lâng tín-tâng á-sī chòe kang, khi-mêh chiū khah kín, éng ôe khah sio-lō, só-í kôa"-thi" ê si lêng khah ài chhut-lát, joah-thi" lêng khah m-ai chòe kang. Seng-khu kôa" m tát-tiōh chhut-lát kiá", á-sī chòe kang kàu sio-sio.

74-Lâng phòa"-pī" seng-khu ê lêng jiát ôe piàn-ôa". Jiát-pī" it-hoat ke-thi" i ê jiát ũ si kàu 105 tō, khah ke; lân-thi-chong chiū pí pêng-siōng put-chí khah lêng.

Chiah ê oah ê mih ê tiōng-kan, i ê lêng jiát iah bô sa"-tâng. Chiáu ê lui sī siók tī put-chí sio-lō ê mih. Hī, pih, ku, chóa, hit-hō chui-chók ê lui siók tī lêng-khì ê mih.

75-Lâng oah ôe phī-jū chhin-chhin" hē teh tōh. Hiá"-hé iàu-kín ũ nūg-hāng; chit-hāng tiōh ũ mih thang sio, koh chit-hāng iah tiōh khong-khì pang-chán i tōh. Hé tōh ê hoat-tō siá tī ê-tóe; put-lūn chhā á-sī iū ê pún-chit ũ thàn put-chí chōe, teh tōh ê sí hit-ê thàn ê chit kap khong-khì lāi ê ióng-khì sa"-háp pī" chòe Thàn-ióng-khì.

Hé nā bô thi" chhā chiū ôe hoa khi, in-úi bô mih thang sio; koh, hé iām-iām nā khām bát chiū ôe sít, che sī in-úi bô tit-tiōh khong-khì lāi ê ióng-khì só-í bōe tōh. Ài hō hé khah iām, éng sī" lāi iat chiū tit-tiōh ióng-khì khah chōe, só-í tiōh khah kín, chhā iah sī khah siōng-tiōng.

76-Lâng oah tī sè-kan thang pí-phêng chhin-chhiū" hiá"-hé. Só chiáh ê mih thang pí-phêng chhā; chhoán-khùi sī tit-tiōh ióng-khì. Hit-ê ióng-khì tī huìh-lāi si-kòe liū-hêng, chiū kap lêng seng-khu lāi ê thàn chit sa"-háp pī" chòe thàn-ióng-khì, au-lāi chhoán-chhut chhin-chhiū" têng-bín í-keng ũ kóng.

Lâng bô chiáh ôe gō-sí, sī chhin-chhiū" hé bô thi" chhā ôe hoa-khì. Lâng bô chhoán-khùi iah ôe sí, sī chhin-chhiū" hē khām bát ôe sít.

Lūn khih-kng.

77-Seng-khu chha-put-to tak só-chai m-nā bi-si ê huìh-kng, iah ũ pát-hō ê bi-si-kng, kiò chòe bi-si-khip-kng. Bi-si-huìh-kng sī tài tōa pun-chhe chiām-chiām nā

sòe, jiân-âu tùi kék sòe ê chiām-chiām nà háp ná tōa. Bì-si-khip-kng m̄-sī àn-ni; khoán-sit sī chhin-chhiū" chhiū-kun, chit-ê chhiū-kun sòe-sòe-ê sī-sòa" tī thō ê lāi-bīn, ūn-ūn-á háp ná tōa; bí-si-khip-kng iah sī àn-ni, iū-iū sī-sòa" tī seng-khu, ūn-ūn-á háp ná tōa.

78-Khip-kng ê tióng-ng chōe-chōe só-chai ū khip-hút, i ó tōa sòe bô tia"-tiōh, ū ê tōa chhin-chhiū" hēng-jīn, ū ê chhin-chhiū" bí-liáp ê sòe.

79-Khip-kng ê lāi-bīn só lâu-ê k, sī chheng-chheng chha-put-tō chhin-chhiū" huīh-chiap. Chia̍h ê khip-kng, khah-chōe sio-liām háp chōe chhóng-khip-kng thau tī nā-âu ê tōa-hōe-kng; só-í i lāi-bīn ê chiap ōe kap huīh sa"-chham.

80-Ti pak-tó lāi iah ū khip-kng chōe-chōe ê kiò Tióng-khip-kng; tūg-á ê lāi-phê m̄-sī kng-kng, sī chhin-chhiū" jiōng ê khoán-sit, ū chhi-chhi iū-iū, chit-chhin sū-hong lāi sng i ê chhi iók-liók ū chit-ban ê chōe. Chit-ê tióng-khip-kng chiū-sī tī chhi ê lāi-bīn, àn-ni sī lī-piān tùi sió tūg-á ê lāi-bīn suh-jip i ê ióng-chiap, au-lāi ōe

chham huīh.

Só chia̍h ê mih.

81-Lâng só chia̍h ê mih chha-put-tō lóng-chóng ū chui chham-teh, iah ū chōe-chōe pát-hāng ê chit-ti-teh, tãi-lók thang pun chōe sa"-ê lui.

82-Tē-it ê lui sī ū Tām-khi ê mih. Koe-nūg-chheng, gū-lin-piá", chia"-bah, che lóng ū tām-khi put-chi chōe, i ê lō-ēng sī lāi iū"-chhi seng-khu ê ki-bah.

83-Tē-jī ê lui sī ū Thàn ê mih. Chit-ê thang koh pun chōe nūg-hō; chit-hō sī Thng ê lui; hoān-nā lâng só chia̍h ê mih lāi-tiōng nā ū chhiū ka ê chit, á-sī chiu" ê chit-ti-teh, siau-hòa ê sī ōe piān-hòa chōe chhin-chhiū" thng ê khoán-sit; só-í chit-hō ê mih iah thang sng sī siók tī chit-ê thng ê lui. Koh chit-hō sī Iū ê lui, chí nūg-hō ê lui, lāi-tiōng ū thàn ê chit chōe-chōe; i iau-kín ê lō-ēng sī hō seng-khu sio-lō. Tiām tī pak-hng chhin kōa" ê só-chai, hiah ê lâng khah ài chia̍h iū chōe-chōe, sī in-ni seng-khu khiām chit-hō ê chit pang-chān i sio-lō.

84-Tē-sa" ê lui sī tōe-nih só chhut Thō-chit ê lui, chhin-chhiū" thih, jiū, lín, he,

iâm, kiⁿ, hit-hô ê lui. Lâng só chiah ê mih
lâi-tiong khah-siông ũ bâm tâm-poh chit-
hô ê chit tī-teh, chóng sī iâm khah siông
ũ lêng-gōa êng lâi sīⁿ-mih.

85-Chiah-ê chit lóng sī hah tī seng-
khu ê lô-êng; lâi-tiong ũ hăng khah ôe iūⁿ-
chhiⁱ ki, ũ hăng khah ôe iūⁿ-chhiⁱ kut á-sī
náu, á-sī chhui-khi; koh lâi-bīn ũ hăng iah
khah ôe hô seng-khu sio-lô; só-í lêng lâi
chiah m̄-thang hân-tiāⁿ chit-hăng ê mih
nā-tiāⁿ; khah-hó tióh chiah kúi-nā-hô ê mih,
chiah hô seng-khu khah ôe tit-tiôh di-ek.

86-Chiaⁿ-bah put-chí hó ôe iūⁿ-chhiⁱ ki;
iūⁿ ê lô-êng sī hô seng-khu sio-lô, chóng-sī
nā choan-choan chiah chiaⁿ-bah cháiⁿ-iūⁿ
ôe tit-tiôh sio-lô, á-sī choan-choan chiah
iūⁿ, cháiⁿ-iūⁿ thang iūⁿ-chhiⁱ sin-thé ê ki bah.

87-Gô iūⁿ ê bah sī put-chí hó ê mih,
thang iūⁿ-chhiⁱ seng-khu ê ki bah; tī-bah
khah ũ iūⁿ tī-teh ôe hô i sio-lô, só-í khah
háp kôaⁿ-thiⁿ ê lô-êng, chóng-sī tī-bah ê
lâi-bīn ũ-sī ũ kék-sòe ê thàng tī-teh, nā bô
chú put-chí thiám, lêng nā chiah chiūⁿ ôe
sīⁿ-thòaⁿ tī seng-khu ki-hu ê lâi-bīn, hô i
put-chí kan-khó, kiám-chháiⁿ kàu ôe sī iah

ũ, só-í bah tek-khak tióh chim-chiok chú
put-chí sék, chiah thang chiah.

88-Leng ê lâi-bīn ũ kúi-nā hăng ê chit
tī-teh put-chí háp seng-khu ê lô-êng; siat-
sô lêng nā ko-put-chiong tióh kan-ta
chiah chit-hăng ê mih, leng chiūⁿ-sī pí pát-
hô ê mih khah hó. Thang khòaⁿ sòe-hàn
ê eⁿ-áⁿ kú-kú kan-ta chiah leng iáu-kú ôe
phauh tōa. Nūg iah sī hó thang iūⁿ-chhiⁱ
seng-khu, chóng-sī nā chú siuⁿ sék nūg-
chheng chiūⁿ oh siau-hòa. Mī-hún tē-it pēh
ê, i-ê kong-iōng bôe pí-tit jī-kè hún, in-
ūi chit-ê jī-kè hún ê tióng-kan ũ kúi-nā
hō kim-lúi ê chit tī-teh, put-chí ũ lô-êng;
ôe iūⁿ-chhiⁱ kut kap chhui-khi.

Ké-chí tú-hó sék sī hah lêng ê lô-êng;
nā siuⁿ chhiⁱ á-sī kè-hun chiūⁿ m̄-thang
chiah, sī ôe sún-hái hô lêng lâu-siá.

89-Téng-bīn í-keng kóng hiáⁿ-hé nā bô
thiⁿ chhiⁱ chiūⁿ ôe hoa-khi; chhin-chhiūⁿ
ân-ni lêng oah-teh iah tek-khak tióh chiah
kiám-chháiⁿ kúi-nā-jit bô chiah, chiūⁿ ôe
siau-sán, sī in-ūi tui pún-sin só ũ chek-chu
ê, thiū chhut lâi êng; hiah-ê nā lóng-chóng
êng liáu, iūⁿ-goân bô chiah, chiūⁿ bô-lóa-kú

õe gõ-sí.

90-Ták-jít số tiòh lim-chiáh lái pố số siau-chhut ê sĩ bỏ tiá²-tiòh; teh chõe kang tiòh-bỏa chiũ khiãm khab chõe, nã êng-êng teh chẽ chiũ khiãm khab chió. Gín-nã m-nã tiòh pố số siau-chhut ê, iáh tiòh chiáh khab ke hỏ i õe chiãm-chiãm tũa.

Tũa-hàn ták-jít số êng ê bí-niũ iok-liók lái kóng, số chiáh ê sĩ chha-put-to chít-kun chấp-sì-niũ, số lim ê chha-put-to nũg-kun sì-niũ; ần-ni ták-jít số lim-chiáh iok-liók ũ sĩ-kun, chiũ chít-ni số êng út 1460 kun, chiũ-sĩ chấp-sì-tà² gũa. M-nã sĩ tũn lim-chiáh lái siu-jíp; ták-ni chhoán khiũ iáh ũ siu-jíp ióng-khi, iok-liók 600 kun ê giáh. Sui-jĩn siu-jíp biah chõe, seng-khu iáh bỏ sím-mib khab tãng, che sĩ in-ni số chhut-ê kap số jíp-ê sĩ chha-put-to pĩ²; số jíp-ê nã khab-chõe, hit-ê chhun-ê chek-chũ-teh, chiũ lãng khab pũ; số chhut-ê nã khab chõe, chiũ lãng õe siau-sán Thang phĩ-jũ chhĩn-chhiũ² lãng chõe seng-lĩ, số siu-jíp ê chí², pĩ số khai-chhut ê chí² khab chõe chiũ õe thàn; số siu-jíp-ê, pĩ số chhut nã khab-chiố chiũ õe sih-pũn.

Siau-hòa.

91-Í-keng kóng leng sĩ put-chĩ õe iũ²-chhi seng-khu ê mĩh, chông-sĩ nã bỏ chiáh beh êng pát-hỏ ê hoat-tỏ lái hỏ gũ-leng õe chham huĩh tĩ mẻh-kũg nĩh, ần-nĩ bẻ-õe iũ²-chhi seng-khu. Tiòh chiáh lỏh-khi, hỏ i tãi-seng jíp ũi, siau-hòa chiah ũ lỏ-êng.

92-Mĩh jíp chhũi tiỏh pỏ, chít-hãng sĩ beh hỏ i iũ-iũ, chiah õe khab khoai siau-hòa; koh chít-hãng sĩ hỏ i õe chham nũa. Nũa sĩ sa²-tũi ê hũt số sĩ²-chhut ê, lái lũn-tẻk chhũi-lái. Chiah ê hũt, chít-tũi tĩ hĩ-á ê, chít-tũi ẻ-hoai ẻ, koh chít-tũi tĩ chĩh-ẻ; ũ sĩ lãng sĩ² un-ai, chiũ-sĩ hit-ẻ bĩ-á-ẻ ê hũt ũ chẻng. Chiah-ẻ hũt số lâu ê nũa ták-jít iok-liók ũ kun-gũa. Han-chũ, bí, bẻh, hit-hỏ ũ chiu² ê chít chẻ-chẻ; hit-ẻ chít nã chham nũa õe pĩ² chẻ thũg ê khoán-sĩt, á-sĩ tĩ pak-tỏ-lái tit-tiỏh tĩ²-bah ê chiap iáh õe hỏ i pĩ² chẻ thũg; số-ỉ chiáh pũg m-thang pa-lũn-thũn, tiỏh pỏ hỏ i chham nũa chiũ hit-ẻ chiu² ê chít õe pĩ² thũg, khab ũ lỏ-êng thang iũ²-chhi seng-khu.

92-Mĩh pỏ liáu chham nũa hỏ i kút-

kút, chiū thun lób-khì, tui chiáh-kng lób
tí ùi ê lăi-bín; ùi ù chhut ti-tin lăi siau-
hòa só siu ê mih; ùi iáh ù tui-tang lăi
chhek hiah ê mih, hō i khah kōe siau-
hòa; siau liáu chiū pi" chōe phú-sek ê thug
lóng-chóng iū ê chit íu"-khì, phū tí tég-
bín. Ūi-kháu ù mng kiō Hiu-bún, lăi cháh-
i, hō só chiáh ê mih bōe kín-kín chhut-
khì, theng-hâu kàu siau-hòa hó-sò, jiân-
au chia hō i chhut. Kiám-chhái lăng thun
chiah gún-á, liú-á, chí", hit-hō bō lō-êng ê
mih, biu-bún chiū bō chō-tóng i, sī hō i
liâm-pi" ôe chhut.

Mih tí ùi-nih siau hó chiū jip sió-tug, tí
hia tit-tiōh koa" só chhut ê tá", tí"-bah ê
chiap, kap kúi-ná hō ê chiap; i ê lō-êng
sī hō iū ê chit ôe pi" iū-iū ê liáp lăi sa"-
chham; au-lăi chit ê phú-sek ê thug pi"-
chōe khah ng pēh ê sek, chiū-sī kiō chōe
ióng-chiap.

94-Siό-tug sī kúi-tiáu ê kng, iok-liók
25 chhiōh ê tug, au-lăi au-khì tí pak-tó-
lăi. Siό-tug ê lăi-hu khòa" sī chhin-chhin"
jiōng, nā eng bām-kià" lăi khòa" sī chhin-
chhiū" mng-mng ê chhi. Hit-ê lăi-hu chit-

chhūn sū-hong ù chhi iok-liók chit bân ê
chōe. Ták chhi ê lăi-bín ù huìh-kng kap
khip-kng lăi sūh jip hit ê ióng-chiap, hō i
au-lăi chham-huìh sī-kōe liū-hēng lăi iū"-
chhi seng-khu.

Só chia h ê mih tí ùi-nih ê só-chai, ù ê
sī hō ùi-lăi ê hōe-kng sūh-jip, chiū tái-
seug chham huìh; ù ê sī theng-hâu kàu
siό-tug ê lăi-bín, chia hō khip-kng sūh-
jip, khah lō-bé chham huìh. An-ni thang
chai lăng só chia h ê mih siau-hòa au ù lō-
êng ê lóng kúi tí huìh; kap huìh sa"-chham
liū-hēng lăi iū"-chhi seng-khu; bō lō-êng
ê pàng-chhut.

Lim-chia h ê hoat-tō.

95-Lăng tek-khak tiōh lim-chia h, nā
bō ôe gō sī; chóng-sī lim-chia h tek-khak
tiōh chiāu hoat-tō chia h ôe tit-tiōh li-ek.
Nā chia h siu" kín, tit-tiōh nōa bō kàu-giāh
lăi chham teh koh pō bō siá" iū chiū khah
oh siau-hòa. Chia h iáh tiōh chún-chat, m-
thang chia h kàu pá-tiū", ták lăng tiōh
chiāu i ê lók-liōng chia h. Chhut-lát chōe
kang ê, chhin-chhiū" kng-kiō, phah-thih,

hit-hô ê lăng tiôh chiáh khah chõe; chõe khin-khó ê lăng, hng chiáh khah chió. lăh tiôh chiáu thiⁿ-khì lăi chiáh; kôaⁿ-thiⁿ ôe kham-tit chiáh khah ũ iú ê mih, bāh iáh thang chiáh khah chõe; nā-sī joáh thiⁿ chiú tiôh chiáh ké-chí, chbài hit hô khah chheng ê mih. Koh chít hăng iâu-kín ê sī m̄-thang chiáp-chiáp chiáh tiám-sim; chít tng chiáh liáu tiôh theng-hâu kúi nā tiám-cheng, i-sù chiú-sī theng-hâu hô hiah ê mih siau-hòa; koh chít hăng sī hô ùi ôe hioh-khùn.

Gín-ná chiú m̄-sái theng kàu biáh kú, chóng-sī iáh m̄-thang chiáp-chiáp chiáh. Eⁿ-áⁿ teh chiáh leng, khí-thâu ê sī nng tiám-cheng kú tiôh chiáh chít-pái; ná tóa ôe kham-tit ná theng khah kú. Lăng siông siông ũ chbò-gô, eⁿ-áⁿ nā háu chiú liám-piⁿ hô i chiáh leng, àn-ni chiú hô hit ê eⁿ-áⁿ kôaiⁿ-sī taúh-taúh chiáh; nā chún-chat hô i tiáⁿ-tiôh ê sī tng, sī put-chí khah hó ê hoat-tô.

Koh chít hăng tú-tú chiáh pá m̄-thang liám-piⁿ thak chheh, á-sī chõe kang; tiôh hioh-khùn tiáp-á-kú hô seng-khu ũ kí-hoe

thang pí-pān siau-hòa ê sū.

Teh chiáh ê sī lăng nā ebheng-sim chiú só chiáh ê khah ôe lī-ek i; nā iu-būn, á-sī ut-chut, siū-khì che lóng sī chó-tòng siau-hòa ê sū.

Koh chít hăng khah iâu-kín; chiú-sī lăng teh io-kiáⁿ, nā tú-tiôh put-chí siū-khì ê sī, tek-khak m̄-thang hô eⁿ-áⁿ chiáh-lín; in-úi i siū-khì ôe tòng-tiôh i ê lín, hô i píⁿ-pháiⁿ, put-chí ôe siông-hái eⁿ-áⁿ, ũ sī ôe tì-kau hô eⁿ-áⁿ phòa-piⁿ; kàu hô i sī iáh bat.

Chiú têng-bín só kóng ê, lín-chiáh ê hoat-tô ũ kúi-nā-hăng iâu-kin. It. Tiôh chiáh tú-hó ôe iúⁿ-chhi seng-khu ê mih.

It. Tiôh chiáu sī tng; m̄-thang taúh-taúh chiáh.

It. Tiôh chiáh kàu tú-hó pá chiú seah, m̄-thang siuⁿ-chõe, tiôh chiáu ták-láng ê lèk-liông.

It. Tiôh ún-ún-á chiáh, pōⁿ hó-sè, m̄-thang kóaⁿ-kin chiáh, tít-tít pa-lun-thun.

It. Teh chiáh ê sī tiôh chheng sim.

96-Lăng nā siông-siông chiáu têng-bín ê hoat-tô; chiú khah bõe hoân-tiôh

sim-khì thià" ê pī"; in-ūi chit ê pī" khah-siông sī tui lāng hoān-tiōh chiāh ê hoat-tō sō tī ē; phòa-pī" sui-jīn ōe i-tit, lēng-khó lim-chiāh ê sī tak-hāng tiōh chiāu hoat-tō hō seng-khu m-biān tú-tiōh phòa-pī". Phī-jū pio-á sin ē sī tak-hāng lóng sī hó, nā lām-sám ēng tī-kau phái", sui-jīn siu-lí kàu hó, iāh m tát-tiōh iau-bē phái" ē sī khah ióng.

Mih chiāh-liáu, tī ūi nih tiōh chham ūi-tin chiāh ōe siāu-hòa. Kiám-chhái lāng chiāh siu" chōe, á-sī in-ūi phòa-pī" ūi-tin bō kàu thang hō hit ē mih lóng-chóng siāu-hòa; chit ē ūi sī sio ē só-chai, chiāh ē mih bō siāu-hòa, iāh kú-kú hē tī hit ē sio ē só-chai chiū ōe hoat-phái"; kiám-chhái ōe hō lāng thò-chhut, kiám-chhái ōe chek-chū-teh tī-kau ū pī".

Lūn ōe siōng-hai seng-khu ē mih.

97—Lāng sō chiāh ē mih, ū ē put-chi ōe siōng-hai seng-khu ē, chhin-chhiū" a-phian bōk-hui-a, chiū, hit hō. Iāh ū pát-mih pí chiāh ē khah bō lí-hai, m-kú ēng siu" chōe kiám-chhái ōe gai-tiōh seng-

khu. Tak-hō ē hun, ko-pi-tē, tē-sim-tē, nā ēng siu" chōe chiū ū-si ōe siōng-hai seng-khu. Chiū ē lái-bīn ū hé-chiū ē chit tī-teh; chit ē chit ōe tī-kau tak sō-chai ē náu-kun hō i bōe thàn lāng ē i-sū, sō-i chiāh-chiū siu" chōe, kha bōe chai-chai kiā", chhiū bōe chōe kang, chhiū kóng bōe bēng. Nā chiāh koh khah chōe, chiū ōe tōng-tiōh náu-chhē, chiū chhiū kàu m-chai thi"-tōe. Nā chhiū thē ē sī, chhiū gī-gī chhōah, thān-khak hīn, lóng Lō sōng-khōai tiōh thēng-hāu kú-kú chiāh ōe chiāu goān. Chit hō ē mih tāt-seng ēng sī m hāh lāng ē chhiū, khah siōng ū hō i kan-khó chhin-chhiū" tók-mih chit-poa"-iū". Pát hāng mih nā bō lí-kháu, chiū m-ai koh-chai chiāh, nā-sī chiū, a-phian, hit hō mih, sui-jīn bō lí-kháu, hoān-tng hō lāng kan-khó iau-kú ōe giān, nā chiāh nā tiāu, kàu lō-bē chiū ōh-tit kōe. Nā bē bat-chiāh ē, chiū bōe giān, sō-i m tát-tiōh lóng bō ēng hit hō ē mih khah-bō. Lāng tiōh put-chi sōe-jī m-thang bak-tiōh hit-hō ē mih, kia"-liáu au-lai ai kōe iāh bō hoat-tit.

Náu-pō:

98—Náu-pō sī pun chòe náu, náu-ehhé-kun kap náu-kun. Náu sī pah-thé ê tióng-kun tē-ít oah-léng é mih; kìⁿ-lā kak-n̄go ūn-tóng, khòa-lū, siūⁿ, chiah-ê lóng-sī tui náu ehhut, só-i tióh ū thau-khak-óaⁿ-kut lái pau chit-ê náu-ehhé, hō i put chí ún-tàng. Náu-ehhé ê hēng-sè lī-lī-á chhin-chhiūⁿ koe-nūg ê khoán-sit, tóe móa tī hit-ê thau-khak-óaⁿ-nih. Ū saⁿ-tēng é mōh lái pautēh; chiū-sī kiò chòe náu-kun-i, náu-sip-i, náu-huih-i. Chit-ê huih-i ū lī-sī huih-kug, chòe-chòe é, hō huih put-chi chòe lái liū-héng thang iūⁿ-chhi chit-ê náu.

99—Náu-ehhé pun chòe tóa-náu, kap sió-náu. Tóa-náu tī téng-thau é só-chai; téng-bīn ū līh-būn lái pun chòe nūg-pēng, kiò chòe chò-náu kap iū-náu; koh ū chòe-chòe hōe-hūn khut-khut khiok-khiok chhin-chhiūⁿ bít-thó jūn ê khoán-sit; hūn-tiōng é khang-khiāh ū chhim khin bó saⁿ-tàng, tē-ít chhim é chha-put-to chit-chhim chhim; kok lāng é náu-ehhé é hūn iāh bó sió-tàng. Eⁿ-á é hūn khah bó chhim iāh bó

sím-mih bēng; kàu tiōng-liān chiū khah-bēng. Sió-náu khng tī tóa-náu é āu-kak, chha-put-to chhin-chhiūⁿ sòe é kun-thau-bú é tóa. I é hūn é khoán-sit mī-sī chhin-chhiūⁿ tóa-náu é oan-oat, sī tít-tít.

Náu é góa-bīn sī hé-hu-sek é chit, lái-lūn sī pēh é chit, nā-sī pēh-chit é lái-bīn, ū só-chai iāh ū hé-hu-sek é kiāt tī-teh.

100—Lāng é lēng-thong tī-sek tī-kak lóng sī tui náu ehhut é; chit-ê náu nā tióh-siōng, á-sī phah-pháiⁿ, lāng chiū kham-kham gām-gām, kiām-chhai kàu tūn-gōng iāh oe; só-i thang chai náu sī khoán lēng-lái é sū, hō lāng oe lēng-thong.

Náu tióh chhai-pōe; sòe-hau é sī tióh khui i é lēng-khiāu, chiah oe lēng-thong, nā lóng bó chhai-pōe, kiaⁿ-liáu oe it-khiāu put-thong, bó ki-khiāu.

101—Náu iāh tióh sòe-jī chiāu-kō i, ū-sī tióh hō i hioh-khūn, nā tít-tít káng-kiū chheh kàu siān, chiū khah bōe gáu-siūⁿ, nā chhiáⁿ hioh tiāp-á-kú khi chòe pát-mih é sū, hō náu chhiáⁿ hioh-khūn, āu-lái chiū put-chí khah oe chhim siūⁿ. Lāng teh khūn é sī náu ū hioh-khūn, iāh ū tít-tiōh

huìh thang iú^a-chhi i lai p^o só^a eng-liáu ē
chit. Thak-chheh lāng eng náu khah chōe,
số-i iàu-kín tiōh khùn kàu-giāh; ták-lāng
tiōh khùn chhit poeh tiám-cheng kú,
chóng-si ũ lāng khiām khah chōe, ũ lāng
khiām khah chió. E^a-á tiōh khùn tē-it
chōe, gín-ná pⁱ tōa-lāng iāh tiōh khùn
khah-chōe; lâu-lāng khah m̄-sái: chiū-si
pⁱ-pⁱ hē ē lāng iāh bōe sio-tāng.

Náu-chek-kun.

102-Náu-chek-kun si káp náu sio-
lián, khng tī ka-chiah-kut ē lai-bīn, chhi-
si lēng-chhūn-kut ē chhé; gōa-bīn iāh ũ sa^a-
tāng ē i pau-teh, chhin-chhiū^a náu chit-
poa^a-iū^a, chóng-si chit ē lai-bīn si hé-hu
sek ē chit, gōa-bīn si pēh ē chit, tú-tú
káp náu tui-hoán.

Náu-kun.

103-Náu-kun si chhin-chhiū^a sòa^a, si-
kòe thòa^a kàu thong seng-khu; gōa-bīn si
pēh ē chit, lai-bīn si hé-hu-sek ē chit. Náu-
kun ũ nūg-hō ē lō-ēng; chit-hō si tui gōa-
bīn lai thong-ti náu, hō lāng ōe kak-nōg,

ōe chai seng-khu gōa ē sū; chit-hō si kō-
chōe jip náu-kun. Koh chit-hō ōe bēng-
lēng ki, hō i ōe thàn lāng ē i-sū lai chhun
kiu, chit-hō kōi chōe chhut náu-kun.

104-Lāng put-lūn beh chōe sīm-mih,
si tui náu tái-seng chú-i, náu-kun chhiū
liām-pi^a bēng-lēng kàu ki, hō i ōe thàn i
ē i-sū, put-lūn si hō i chhun á kiu, bō m̄-
thàn i ē bēng-bēng. Ta^a siat-sú hit-ē koán
bó^a só^a-chai ē chhut-náu-kun lai koah-tūg,
sui jiān ũ chú-i beh hō hit só^a-chai tūn-
tāng, iāh bōe thàn i, số-i ōe chai si tui
chhut-náu-kun lai hoan-hū ki chiū ōe
chhun-kiu.

Phē ē lai-bīn ũ náu-kun chōe-chōe, số-
i kiām-chhái chhák-tiōh, á-si sio-tiōh, á-si
put-lūn bong sīm-mih mih, chiū liām-pi^a
ōe chai; ta^a siat-sú hit ē koán bó^a só^a-chai
ē jip-náu-kun lai koah-tūg, chiū hit só^a-
chai lóng m̄-chai thiā^a, m̄-chai chiū^a; in-ūi
àn-ni thang chai hit-ē jip-náu-kun si koán
kak-nōg ē tái-chi.

105-Phē ē náu-kun ōe hun-piat sio-
lēng, chhō-iū, tâm ta, iáu-kú bōe hun-piat
ti^a, kiām, sng, khó; chiah-ē si háp tī chhui-

chih ê náu-kun só' oe hun-piat ê. Hit-ê jip
ê náu-kun oe pun kúi-nā hō ê, ehhiu-
ehhiu" tī bak-chiu-lai ê náu-kun oe hun-
piat kng-âm, hō' lāng oe khòa"-kì"; tī hī
khang ê, sī hun-piat sia"-im, hō' lāng oe
thia"-kì"; tī phi"-khang-lai ê, sī hun-piat
phang-ehhau; tī ehhiu-chih ê, hō' lāng oe
chai kiám chia", sng, khó; tī phē ê hō' lāng
nā bong-tiōh mih oe hun-piat sī tōa-sōe,
ehhō-in, sio-léng, khin-tāng. Chia-hê
lóng-sī iau-kín hō' lāng chai seng-khu gōa
ê tai-chi; siat-sú bô chia-hê chhiu-bōe kng-
ngō thang pí-phēng ehhiu-chhiu" lāng
koai" tī ká"-lō' lai.

Náu-kun ê lui.

106—Náu-kun oe pun sa"-ê lui, chhiu-sī
ka-chiah, thau-khak, kap chú-hō ê náu-
kun.

Ka-chiah náu-kun ū 31 tui, chhiu-sī tui
náu-chek-kun só' hoat-chhut ê. Ták tiāu
ê thau ū pun chēng-āu nūg-chhe; hit-ê
chēng-ê, nā koah tūg chhiu siók tī hit-tiāu
số' koán ê số'-chhai chhiu bōe tin-tāng hit-ê

au-ê nā koah-tūg chin i số' koán ê số'-chhai
sui-bóng oe tin-tāng, nā-sī m-chai thià". Tī
io ê số'-chhai hit ê náu-chek-kun nā tiōh-
siong, siók tī hit số'-chhai lōh lai, hit-tūg
lóng bōe tin-tāng iah m-chai thià"; tī tēng-
tūg iū-goán hó-hó chhiu-kū; số'-i in-ūi
náu-chek-kun tiōh-siong kha-chhiu piān-
sui chhiu-sī chit-ê ian-kò.

107—Thau-khak ê náu-kun ū 12 tui;
chhiu-sī tui náu-chek-kun ê thau kap náu-
ê-tōe số' hoat-chhut ê. Tē-it tui sī kàu phi"
nīh lai koán phi" ê sū. Tē-jī tui kàu bak-
chhiu-jin koán khòa" ê sū. Koh ū sa"-tui sī
lai koán bak-chiu ê kī hō i oe ehhun kiu,
chia-h hō bak-chiu oe tin-tāng. Ū chit-tui
kàu hī-khang koán thia"-kì", iah ū ê tī
ehhiu-lai hō' lāng oe chai chu-bī; ū-ê kàu
seng-kng koán sia"-im, iah ū ê tī bin-nīh
lai koán hí-lō' ê bin-sek, ták-tiāu ê náu-
kun ū tiā"-tiōh ê số'-chhai hō i koán.

Hī-khang.

108—Hī-khang sī put-chí thong ê khi-
kú, i ê lō-ēng sī hō' lāng oe thia"-kì". Thang

pun chõe sa^a-ê số-chải, chiũ-sĩ gĩa, tiông, lải ê hĩ.

Gĩa-hĩ sĩ tũ gĩa-bĩn khi kàu hĩ-bô ùi-chĩ, ù hĩ-á-tũn, iảh ù hĩ-khang-kng. Hĩ-á-tũn sĩ phê pau nng-kut kng-lian; tĩ tiông-ng ù hĩ-khang-kng, ehim ehha-put-to chit-ehhũn. Kng ê lải-bĩn ù chit-teng mớh cháh teh kiò chõe hĩ-bô, siók-õe kiò hĩ-kià.

109-Hĩ-bô koh jip-khi ù chit-khang chiũ-sĩ tiông-hĩ, ê-tõe ù chit-ê kng, chiũ-sĩ hĩ-khi-kng, thâu kàu chiah-kng.

Tiông-hĩ ê tiông-ng, ù sa^a-tẽ sõe-sõe-ẽ kut sa^a-liân sa^a-óa; lãng chiông i ê khoán lải hõ i ê miã; chit-ê kiò chõe thũi-kut, chit-ê kiò tiam-kut, koh chit-ê kiò teug-kut, teng chiũ-sĩ bé-tảh-theng.

110-Koán thia^a-kĩ^a ê tẽ-it iàu-kĩn chiũ-sĩ lải-hĩ. Kháu-bĩn ù chit-ê khang ehha-put-to ehin-ehhiũ^a chit-liáp-bẻh ê tĩa, kiò chõe Se. Thàng tĩ chit số-chải ù sa^a-ê pòa^a-khoãn ê kng kiò chõe chẻng, ầu, gĩa ê khoán-kng; iảh koh ù chit-ê kng-lẻ ê chĩa hõ chõe lẻ-hũn.

Lải-hĩ ê se, khoán-kng kap lẻ-hũn lỏng ù chũi tĩ-teh; hĩ-nấu-kun ê bé-liu iảh tĩ bĩa.

Lũn thia^a-kĩ^a ê hoat-tỏ.

111-Ta^a chit ê kĩ-khả ê khĩ-kũ i-keng piãn chái^a-iũ^a ỡe thia^a-kĩ^a? Tiỏh tãi-seng liỏh-liỏh-ả gi-lũn sia^a-im ê tỏ-lẻ, chiũ chit-ỏ thia^a ê hoat-tỏ khah ỡe hĩa-tít.

Eng chit-tẻ chiỏh-thầu nả tũm-lỏh chũi, liãm-pĩ^a khỏa^a-kĩ^a chũi-bĩn ù chũi-hũn ehin-ehhiũ^a khoãn, nả khui nả khoa; ehin-ehhiũ^a ần-nĩ mĩh nả sa^a khỏp-tỏh, khong-khi ê lải-bĩn iảh ù hũn nả ần nả tĩa; chỏng-sĩ khong-khi ê hũn mĩ-sĩ ehin-ehhiũ^a chũi-bĩn ê hũn, pĩ^a-pĩ^a ê khoãn; khong-khi sĩ tẻng-ẻ chiũ-ủi lỏng ù hũn, nả-sĩ lãng ê bảk-chiũ bẻe khỏa^a-kĩ^a, in-ủi khong-khi sĩ bẻe khỏa^a-kĩ^a ê khi. Chit-hỏ khong-khi ê hũn nả jip lãng ê hĩ-khang, khỏp-tỏh hĩ-bỏ hõ i sủh-sủh-chũn; ỏa tĩ hĩ-bỏ nĩh hĩ sa^a-tẻ sỏe-tẻ ê kut tẻ i tĩn-tẻng, tũi chĩ sa^a-tẻ kut thoãn kàu lải-bĩ ê chũi, chũi chiũ ek, hõ hĩ-nấu-kun chiáp-láp hit ỏ hũn, tũi ần-nĩ chiũ liãm-pĩ^a ỡe hũn-piat sia^a-im. Che chiũ-sĩ thia^a-kĩ^a ê hoat-tỏ, chỏng-sĩ chit-ỏ chái^a-iũ^a hõ lãng ỡe thia^a.

kiⁿ sĩ chin ò-biâu, lạng bõe chai káu hit-ê tõe-ti; sĩ bân hăng mih ô Chú pĩ-pân ták-hăng hó-sè lóng báp tĩ lạng ô khiàm-kheh.

112-Ták-hô ê siaⁿ lóng-sĩ tũ hit-ê chhut siaⁿ ê mih teh chũn; chũn khah bân siaⁿ-im chiũ khah kê, chũn khah kĩa siaⁿ-im chiũ khah koãiⁿ, nã-sĩ chũn siuⁿ-kĩn á-sĩ siuⁿ bân, lạng ô hĩ-khang chiũ lóng-bõe thiaⁿ-kĩⁿ hit-ê siaⁿ. Siaⁿ tiõh ù khong-khĩ lãi ín-chhóa kàu lạng ô hĩ-khang chiaⁿ ôe thiaⁿ-kĩⁿ, nã bô khong-khĩ chiũ bõe thiaⁿ-kĩⁿ. Chit-biâu ê tiòng-kun ôe chhóa kàu 110 tũg ê hũg; chhĩn-chhiũⁿ pãng-chhèng ê sĩ lạng nã tiàm tĩ chhèng-pĩⁿ nih, khui-chhèng chiũ liám-pĩⁿ thiaⁿ-kĩⁿ i ê siaⁿ. Nã hũg nih teh khòaⁿ tãi-seng khòaⁿ hé chhut, theng kũn-nã biâu kũ jiân-âu thiaⁿ-kĩⁿ i ê siaⁿ, che sĩ ín-úi kng pĩ siaⁿ, kiãⁿ put-chĩ khah-kĩn; chit-biâu ê tiòng-ng kng ôe kiãⁿ tit lák-bân lí ê hũg, siaⁿ chí-ũ kàu 110 tũg ê hũg nã-tiãⁿ, só-í tãi-seng khòaⁿ-kĩⁿ chhèng tãn ê hé, jiân-âu thiaⁿ-kĩⁿ i ê siaⁿ; thang àn-ni liõh-liõh á kek sng hit-ê chhut-siaⁿ ê sĩ hũg á kũn.

Bák-chiu.

113-Bák-chiu ê lõ-êng sĩ koán khòaⁿ-kĩⁿ ê tãi-chĩ; i ê khoán-sĩ sĩ chhĩn-chhiũⁿ kiũ, jip tĩ bák-chiu-u ê só-chãi; khoah chha-put-to chit-chhũn, chhĩm káu-hun. I ò ùi ù kũn-nã tẽng, gĩa-tẽng sĩ gán-pẻk-i káp gán-bẻng-i, tẽ-jĩ tẽng sĩ gán-huĩ-i káp gán-liám, tẽ-saⁿ tẽng sĩ náu-kun-i.

114-Bák-chiu kiũ pun nũg-ê pãng, chẻng-pãng khah sỏe, ầu-pãng khah tỏa; lãi-bĩn lóng ù chúi, nũg-pãng ê tiòng-ng ù mih chhĩn-chhiũⁿ siang-pẻng phòng ê pỏe ê khoán-sĩ, i ê lõ-êng sĩ hỏ kng ôe sĩ-jip chiỏ tĩ náu-kun-i, miã kiỏ chheng-chu. Chit-ê chheng-chu ôe ka-kĩ khah phòng khah nah; khòaⁿ kũn ê mih chiũ khah phòng, khòaⁿ hũg chiũ khah pĩⁿ. Thang ẻng nũg-ki pit liáh-tit lãi chhĩ-khòaⁿ, chit-ki lí bák-chiu lák-chhũn, chit-ki lí chhĩoh gĩa; teh khòaⁿ hit-ki hũg ê, kũn ê khòaⁿ bỏ sĩãⁿ-ẻng, sĩ bũ-bũ, nã khòaⁿ hit-ki khah kũn ê, chiũ hũg ê khah bỏẻng, nũg-ki bỏe ôe pĩⁿ-pĩⁿẻng, sĩ ín-úi khòaⁿ kũn ê, chheng-chu tiỏh khah phòng, khòaⁿ hũg ê tiỏh hỏ i nah khah pĩⁿ. Mih nã siuⁿ óa chiũ

khah kan-khó khòa", bák-chiu oe tiam, chóng-sĩ chheng-chu ũ ê pún-jiàn sĩ siu" phòng, nã-sĩ àn-ni chiū khòa" hūg khah bó beng, khòa" mih éng ài thèh khah-óa bák-chiu; che kiò chòe kún-sĩ.

Lâng kàu khah ũ hē chheng-chu chiām-chiām khah pí", kún ê mih chiū khòa" khah bó beng, só-i lâu-lâng nã bó kòa bák-kià", khòa" mih éng ài thèh khah khui. Hit-ê chheng-chu ũ sĩ tng-ló, lâng chiū chhi"-mĩ; i-seng oe koah bák-chiu thèh chhut chheng-chu; i-hó liáu-âu tiòh kòa phòng ê bák-kià" lăi thòe chheng-chu chiū oe khòa"-kì".

115-Chheng-chu kap beng-i ê tiòng-kan ũ chhin-chhiū" i"-i" ê mŭg-li, hō chòe gán-liām, khoah chha-put-to pòa"-chhùn; sek-tĩ ták-lâng bó sio-tang, ũ lâng sĩ ơ, ũ ê lâm, chang, bé-hu, chhiah, kúi-nã hō ê sek.

116-Gán-liām ê tiòng-ng ũ chit ê khang kiò chòe tông-chú; tông-chú ũ-sĩ tóa, ũ-sĩ sòe, sĩ tui gán-liām ê chhun-kiu; tĩ kng ê só-chăi chiū kiu sòe, tĩ àm ê só-chăi oe chhun tóa. Nã tĩ àm-pang chhut-khì chĩn

kng ê só-chăi lâng éng ài thi" jít, che sĩ in-ũi tông-chú tóa, kng siu"-chòe, só-i chhi bák; nã theng-hâu tiáp-á-kú kàu kiu sòe chiū bõe. Tĩ kng ê só-chăi hut-jiàn jíp tĩ àm-nih, khi-thâu khòa" bõe beng, theng tiáp-á-kú chiū oe khòa"-kì" put-chĩ hiãn, che sĩ in-ũi tĩ kng-nih tông-chú kiu-sòe, jíp àm-nih iáu-bē chhun tóa, kng bó kàu-giáh chiū khòa" bõe kì", âu-lăi chhun tóa chiū ná ũ khòa"-kì".

Náu-kun-i kap náu-kun.

117-Gán-kiú lăk-hùn ê gō-hùn ũ pau náu-kun-i, iáh kiò náu-i. Gán-náu-kun sĩ tui náu-i ê âu-bin khi, thau kàu náu-chhé, chí nŭg-hăng sĩ koán khòa" ê tãi-chĩ put-chĩ iáu-kín ê. Náu-kun-i súi-bóng sĩ pòh-pòh, iáu-kú thang pun kúi-nã chân; chit-chân sĩ náu-kun-sĩ pái-liát chhin-chhiū" tit-sòa", ũ ê chiam-chiam, ũ ê pí"-pí", chit-chân sĩ hó chòe kan-chân. ũ chân náu-kun-sĩ kiát iù-iù ê tiám, iáh ũ chân sĩ jù chhiáng-chhiáng chhin-chhiū" loan-băng, chiah-ê lō-bé lóng sĩ kap gán-náu-kun sa"-chiap.

118-Lăng put-lũn khòaⁿ sım-mih mih i ê hêng-siông tui tòng-chú chiò jip bák-chiu-lái, i ê siông chiò tĩ náu-kun-i, ehhin-ehhiuⁿ ùi tĩ hia, chóng-sĩ put-chí sòe; gán-náu-kun chiũ thong-pò kàu náu-ehhé, lăng chiũ liam-piⁿ bun-piat mih ê hêng-siông kap sek-tĩ, che chiũ-sĩ kiò chõe khòaⁿ-kìⁿ.

119-Kok hăng mih ê siông chiò tĩ bák-chiu-nih, mih kè khi liáu, i ê siông iáu-kú tĩ bák-chiu nih ê náu-kun-i, thêng chit-tiap-á-kú chiah oe bô-khi, bõe liam-piⁿ bô-khi. Chhi chiong chit-ki chóa-lián tiám-hé lái bú hō i sêh, hit-ê kng keng-kè bák-chiu, oe khòaⁿ-kìⁿ ehhin-ehhiuⁿ iⁿ-iⁿ ê khoân, àn-ni thang chài kng í-keng kè-liáu, iáⁿ iáu-kú tĩ-teh, kng koh-chài lái, iáⁿ chiũ kap í sio-chiap, só-í khòaⁿ-kìⁿ ehhin-ehhiuⁿ khoân.

120-Náu-kun-i ù só-chài khah gâu khòaⁿ, ù só-chài khah bõe khòaⁿ. Náu-kun khi, hit só-chài lóng bõe khòaⁿ-kìⁿ, sĩ ehhin-ehhiuⁿ chhiⁿ-mĩ. Thang eng chóa lái ùi nũg-tiám saⁿ-pái, lí nũg-saⁿ ehhiuⁿ, tui chók-bák ng-khi, chiong hit-ê ùi tiám ê

chóa thêh lí bák-chiu chit ehhiuⁿ hũg iũ-bák tit-tit siông chók-pêng ê tiám, hit-si oe khòaⁿ-kìⁿ nũg-tiám lóng bêng, chiong hit-tiuⁿ chóa ùn-ùn-á thêh ná óa, au-lái oe khòaⁿ-kìⁿ chit-tiám nã-tiáⁿ, che sĩ in-ùi iũ-pêng ê tiám tú-tú chiò tĩ náu-kun-i hit-ê chhiⁿ-mĩ ê só-chài, só-í bõe khòaⁿ-kìⁿ; nã koh thêh khah óa chiũ iũ-goân koh khòaⁿ-kìⁿ nũg-ê tiám.

121-Bák-chiu sĩ put-chí pò-pòe ê mih, só-í pĩ-pân ták-hang chiáu-pĩ lái pò-hō i. Bák-chiu-jũn ehhin jip bák-chiu-u, siang-pêng kap têng-ê lóng ù ki sũ-pián thang tũg-lũn, àn-ni nã ài khòaⁿ bĩn-chêng ê mih, á-sĩ pĩ-thâu ê mih, mĩ-sái siông-siông oát-thâu, nã-sái chit-ê tũg-lũn chiũ thang khòaⁿ-kìⁿ. Bák-chiu têng-ê ham ù phê ehhin-ehhiuⁿ mũg, oe khui, oe háp, nã ù sım-mih mih tit-beh jip chiũ ka-kĩ oe nih lái pò-hō bák-chiu.

Bák-chiu phê ê kíⁿ ù bák chhià mũg, sĩ hō tin-ai khah bõe jip. Bák-kĩⁿ iáh ù ehhiuⁿ tãm-pòh ê iũ, hō i bõe sio-liám.

Bák-chiu-u ê têng-bĩn ù bák-sái-hút, chha-put-to ehhin-ehhiuⁿ hêng-jũn ê tóa;

i é kong-ēng sī ōe siⁿ-chúi lái siōng-siōng lūn-ték bák-chiu. Bák-chiu é lái-kak ē-tōe ū nūg-tiáu sōe-sōe ē kng, bák-sái tui chiah-ē kng lâu-lóh phīⁿ-khang lái, ūn-ūn-á ta-khì; nā thi-khau, bák-sái siuⁿ chōe, lâu bōe lóh, chiū móa-chhut tī bīn. Kiám-chhái eng-tiōh, bák-chiu liām-piⁿ ū bák-iū khah chōe lâu-chhut lái sōe chhut-khì.

Khòaⁿ-kìⁿ é hoat-tō.

122—Lāng siuⁿ ū kek chhut hit-ē khòaⁿ-kìⁿ é khoán-sit sī lióh-lióh-á thang phī-jū thiāⁿ-kìⁿ é khoán-sit. Thiāⁿ-kìⁿ sī in-ūi khong-khì lái ē hūn kháp-tiōh hī-bō. Lāng phah-sng khòaⁿ-kìⁿ sī in-ūi kng iah ū chhut chit-hō ē hūn kháp-tiōh náu-kun-i ē kan-chān chiah ōe khòaⁿ-kìⁿ; chong-sī hit-ē hūn m-sī khong-khì teh ek ē hūn; lāng phah-sng káⁿ ū lēng-gōa pát-hāng ē chit pí kok hāng ē khì put-chí khah pòh; phah-sng hit-ē chit ē lái-bīn ū hūn, chiah ōe hō lāng khòaⁿ-kìⁿ hit-ē kng; iah phah-sng hit-ē chit tōa-bú-si-kōe ták sō-chai lóng ū, chiū-sī kàu thiⁿ kék hng ē chhiⁿ iah ū, sō í ōe khòaⁿ-kìⁿ i ē kng.

Lūn chiàu-kò bák-chiu.

123—Lāng ē bák-chiu sī pò-pòe ē mih, eng-kai tiōh sōe-jī chiàu-kò chhin-chhiūⁿ pò-chu; siáu-liān ē si nā bō chiàu-kò, kiaⁿ-liáu kàu lâu chiām-chiām pài-hoai. Ū kúi-nā hāng tiōh sōe-jī ti-hong, kiaⁿ-liáu ōe hām-hai bák-chiu. Chit-hāng, am ē sō-chai lóng m-thang khòaⁿ-chheh, á-sī chōe iū-kang, che put-chí ōe sng-bák, khì-thau sūi-jian bō sīm-mih siōng-kan, nā-sī au-lái ōe chek-siáu seng-tō ná kú ná hoe. Koh gín-nā siá-jī m-thang àⁿ-àⁿ, bō bák-chiu siuⁿ-ōa, che iah ōe phah-pháiⁿ bák-chiu.

Kūn-sī ē lāng sī chheng-chu siuⁿ-phong, sō-í tiōh kōa nah ē bák-kiāⁿ lái pò í. Lāu lāng khòaⁿ bō bēng tiōh kōa phōng-kiāⁿ, m-thang beh lūn m kōa, ēng í ē bák-chiu siōng-sè lái chin, kiaⁿ-liáu ōe khah khoài phah-pháiⁿ í ē bák-chiu. M-thang hō thi-thau ē ēng chu-á sōe bák-chiu, lēng-khó tiōh sūn-kì-chū-jian. Tui gōa-bīn sōe bák-chiu phē chiū hó.

124—Siat-sú lāng bák-chiu chōe thiāⁿ, khan āng-kun, tiōh ēng chheng-chúi ták-

jít tùi gōa-bīn sōe kúi-nā-pái, ēng chóa-phê lok tī thâu-biáh, lái jia-i, bián-tit hō kng chbiáh-bák. Ū si bák-chiu chōe thià", bō sōe-jī chiàu-kò, hoán-tng sī lām-sám ēng i lái chōe iū-kang, kiám-chhái ôe tì-káu chhi"-mí. Siat-sú ū eng-tiòh kàu put-chí tiam m̄-thang jê. Bák-chiu tiòh pàng-khoeh tiáp-á-kú, kiám-chhái ka-kī ôe lâu bák-iū sōe chheng-khì; nā bōe lâu-chhut thang tùi bák-chiu phê tiòh-koái" khi-lái, hō i tè bák-iū lâu-chhut, á-sī chiòng bák-phê péng khi-lái khòa" hit-é eng-ai tī sim-mih só-chhai, thang ēng hoat-tō khin-khin chhit khi-lái.

Chhùi-chhih.

125-Chhùi-chhih ê kong-ióng chiū-sī hō lāng ôe hun-piat chu-bī. Chhih-bīn ū sa"-hō ê chhi kiò chōe chhih ê tōa-chhi, tiòng-chhi, sió-chhi. Tōa-chhi iok-liók ū poeh-liáp nā-tiā", tī chhi āu-pòà" ê tiòng-ng, pái-liát chhin-chhiū" jīn jī. Tiòng-chhi pí tōa-chhi khah chōe, si-sòà" pái-liát tī chhih ê bīn, chóng-sī tī chhih-chiam, pí chhih-ai khah chōe. Sió-chhi tī chhih ê chēng-pòà",

nā ēng hián-bí-kià" lái khòa" ū chhin-chhiū" iū-iū, kék-sōe ê mng. Chhih ê tiòng-ng ū mèh-kng, hōe-kng, náu-kun, koh ū sōe-sōe ê nōa-hut si" nōa lái lūn-ték chhih.

Lūn phī".

126-Phī" sī koán-lí phī" bī, thang pun chōe lái-gōa lái gī-lūn. Chhut-bián tī bīn nih sī gōa-phī", siu-khng tī kut-khang ê lái-bīn sī lái-phī". Gōa-phī" ê khoán-sit tak kok bó tâng. Tiòng-kok lāng ê phī"-niū sī khah pi". Sò-kok lāng ê sī khah koái". Phī"-niū ê-tōe sī phī"-chiam, phī"-chiam ê pi"-á sī phī"-sit, chiam ê ê-bīn sī phī"-tōe. Tōe ū nng-khang kiò chōe phī"-khang; kang ê lái-bīn ū hoat-mng, sī chhoán-khui ê sī thang tè khong-khì lái ê tin-ai, bián-tit hō i jip-khì lái siòng-tiòh hì. Phī"-khang sī tùi phī"-khang-kháu khi, kàu chiáh-kng ūi-chí. Phī"-khang ê lái-bīn ū náu-kun sòà"-sòà" pái-liát tī phē-lái sī thang hun-piat phang chhau.

Lân bong.

127-Phé-lai tak só-chai ũ náu-kun só-i bong mih ôe liâm-pi" hun-piat chho-iù, sio-léng, ngi-núg, iah ôe hun-piat mih ê khoán-sit; chóng-si tak só-chai ê phê bôe pi" pi" hun-piat, chng-thâu-á-bé kap chhiu-tún-phê khah gâu hun-piat. Lán khah-siông si óa-khò bák-chiu lai hō lán chai mih ê khoán-sit, nā-si chhi"-mī ê tióh bong chiah ôe chai mih si i" á-si si-kak á-si koi"-kē. Lán thang êng bák-chiu khòa" chheh, chhi"-mī ê bôe, só-i Se-kok bat pi-pán chheh, i ê ji-hêng chhông phũ-ê, chhi"-mī ê lán nā êng chng-thâu-á bong ôe hun-piat hit-ê ji lai thak.

128-Téng-bín só gi-lân ê gō-hāng, chiū-si thia", khòa", phĩ", chhi chu-bi, kap bong, si kiò chòe ngó-koan, iau-kín si hō lán ôe hun-piat seng-khu gōa ê mih, nā bô chiah-ê chiū ôe chhin-chhiu" khám-gōng ê lán, si kap chhā-chháu bô koh-iū".

Sai-hū ài beh chòe hó ê kang-hu, tek-khak tióh êng lai ê khi-khū; chòe-bák-ê sūi-jiân put-chí gâu, i ê ke-si nā tun só-chòe-ê chiū m-hó. Lán ê seng-khu thang

phī-jū si sim-su ê khi-kū; seng-khu nā khám-khó só chòe ê kang thái-thó ôe hó. Ióng-kiā" ê seng-khu si pi kím-gún khah hó; sòng-hiong-láng nā ióng-kiā" si pi ũ pi" ê hó-giáh-láng khah ũ hok-khi. Lán ê seng-khu si Sióng-tè só hō lán ê khi-kū, tek-khak tióh sòe-ji chiau-kò, iah tióh êng i lai kui êng-kng ti Sióng-tè.

129-Siáu-lián ê si seng-khu khah siông si ióng-kiā", nā sòe-ji chiau-kò, tak-hāng ê tai-chi chún-chat, kàu lâu chiū khah ióng-kiā"; khò-siòh siáu-lián ũ si lām-sám phah-sūg i seng-khu ê lát, kàu tú-tiòh pi" chiū oh-tit koh hók-tò. Tí péng-siông ê si sūn-siòk chiau-kò i ê seng-khu, che si ióng-i", kàu ũ phòa-pi" ê si chiah beh lai chiau-kò kàu chiau-goán si put-chí khah oh. Lán nā ũ chi" lai pàng-lai, só êng ê lóng si li-sek, bô êng-tiòh pún-chi", nā àn-ni chiū hit ê pún-chi", siông-siông tī-teh; nā tak-ni chhim tām-póh, chiū bô lōa-kú pún-chi" ôe lóng-chóng liáu. Seng-khu ê khi-lát thang phī-jū chhin-chhiu" hit-ê khoán-sit; nā lióng khi-lát bô êng siu" kè-tháu, àn-ni si chhin-chhiu" êng li-sek

nā-tiā", bô gâi-tiòh pún-chí"; nā bô liông khui-lát êng siu" kè-thâu, sī chhiu-chhiu" m̄-nā êng lái-chí" nā-tiā", liân pún-chí" sòa chhim-khi. Chòe pē-bú ê lāng nā ôe gâu chiàu-kò in ê kiá"-ji put-chí" ôe lī-ek tī i ê seng-khu. Kàu tióng-sêng ê si hit-ê ũ chiàu-kò ê, pí hit-ê bô chiàu-kò ê khah-iá" chōe-chōe.

130-Ū kúi-nā-hāng kiù si"-miā ê hoat-tō, lāng nā chai kiám-chhái ôe kiù pát-lāng. Lāng ũ-si hut-jiân-kan siu-siong, i ê sim khah sióng hun-loan bôe hiáu-tit tiòh chái"-iū" chōe, nā ũ chai-iá" ê lāng tī-tēi thang êng hoat-tō lái kiù, chiū put-ti-kàu sióng-bēng.

131-Lāng nā tiòh-siong koah-tiòh mēh-kng, hit-ê huìh sī khah áng chōa"-chhut, nā-si koah-tiòh hōe-kng hit-ê huìh chiū khah o, àn-ni thang hun-piat mēh-kng á-si hōe-kng. Huìh nā lâu siu"-chōe chiū chiām-chiām sít cheng-sin, bô lōa-kú ôe sí, só-i iàu-kín tiòh hō huìh chí, siat-sú kha-chhiú mēh-kng tiòh-siong tiòh kín-kín tui tiòh-siong ê téng-bīn pāk-án; á-si hōe-kng nā koah-tūg tiòh pāk tī tiòh-siong ê ē-bīn, nā

sái êng pò á-si chhiú-kun phah-kat, kat tiòh óa tī tiòh-siong ê só-chai lái pāk án-án; kiám-chhái khah sió-khóa nā-sái êng chui lái sóe kàu chí huìh chiū kàu-giáh; âu-lái hō tiòh-siong ê khang-chhiu háp-óa êng pò pau kúi-nā-jit chiū ôe hó.

132-Siat-sú lāng seng-khurnih ê sa" hō hé sio, chhiat-chhiat m̄-thang cháu, nā cháu, si ôe iát-hé bô i khah iām; tiòh tó tī thô-kha lái hoan-sin teh i sit; tē-it hó tiòh êng phē á-si pò lái pau chiah ôe hip-sit. Seng-khu nā sió-tiòh, iàu-kín tiòh pau-bat bián-tit kī-hong. Tái-seng thang so-iū êng mī-boe lái pau-bat, âu-lái thang pī-pān he-hún-chui chit-hún, iū chit-hún sa"-kiáu, êng koe-mūg lái chhéng. He-hún-chui ê khoán-sit si êng he-hún lái kiáu-chui hō i chē chheng, jiân-âu chiong chiah-ê chheug-ê pià"-khí lái êng.

133-Siat-sú lāng poáh-lóh chui kàu beh kek-si, í-keng kiù i khí lái tiòh chhut-lát pang-chān i chhoán-khui; tái-seng tiòh hō i péng-phak, khui i ê chhiu hō chui ôe thờ-chhut; âu-lái tó thán-chhiò, êng sa"-á in khò tī ió-kut, i ê chhiú tiòh khiú koái"

chiū khong-khì oe jip i ê hì, jiân-âu koh
hō i sùi-lóh, sùn-sè ēng siang-chhiú jìh-óa
i ê beng-háh, hō khong-khì pek-chhut;
ehhìn-ehhiū" àn-ni chit-hun ê kú tióh
chhòng cháp-gō pái, pang-chân i chhoán-
khui. Chiàu chit-ê hoat-tō lái ēng sùi-jiân
kúi-nā tiám-cheng ê kú, ũ sī oe kiū hit-hō
ê lāng hō i hōe-hūn.

Siat-sū lāng chiáh a-piàn-ko kàu beh
sī; iàu-kin tióh liām-pi" hō i thờ; hit-ê thờ
ê hoat-tō thang ēng kài-loáh chit-thng-sī,
kiáu sio-chúi chit-óa", koàn hō i thun; lóng
m̄-thang hō i tó, hō i chē, tióh chhah hō i
tít-tít kiá", hō i bōe khùn-tit; nā ũ ko-pi-
tē phau put-chí káu hō i chiáh iáh hó.

Kut.

Tui 1 kàu 17.

- 1 Seng-khu ê lái-bīn, kut ũ lōa-chōe?
- 2 Kut ũ sīm-mih lō-ēng?
- 3 Kut thang pun kúi-ê khoán?
- 4 Kut sī ēng sīm-mih chit lái háp-chiá"ê?
- 5 Ai hun-chhut kut ê seng-chit tióh
chái"-iū"?
- 6 Chái"-iū" thang hun-chhut i ê tē-chit?
- 7 Sòe-hàn ê sī chí nūg-hō ê chit chái"-
iū" pun?
- 8 Tōa-hàn chí nūg-hō ê chit sī chái"-iū"?
- 9 Láu-lāng ê kut sī chái"-iū"?
- 10 Kut tióng-ng ê chhng ũ sīm-mih lō-
ēng?
- 11 Kut nā phah-chih, chih-hūn ê só-chai
chái"-iū"?
- 12 Kut sio-chiap ê sī siá"-sū m̄-thang tín-
tāng?
- 13 Siá"-sū tióh sòe-jī hō i tít?
- 14 Kut-i sī sīm-mih?
- 15 Kut-lūn ê mōh chhut-iū sī sīm-mih
lō-ēng?
- 16 Kut sa"-chiap ê só-chai ũ sīm-mih lái
pák-teh?

- 17 Nā láu-tiòh-kun tiòh cháiⁿ-iūⁿ?
 18 Kun é khoán-sit sī cháiⁿ-iūⁿ?
 19 Kut pun kúi-ê lūi?
 20 Kiò sim-mih?
 21 Thâu-khak é kut sī cháiⁿ-iūⁿ?
 22 Ka-chiah ũ kúi-lūn?
 23 Náu-cheh-kun sī sim-mih?
 24 Thâu-khak cháiⁿ-iūⁿ ôe oát-lái oát-khi?
 25 Hiáp-kut ũ kúi-ki; sī kap sim-mih kut
 kau-chiap?
 26 Hiáp-kut ũ sim-mih lô-ēng?
 27 Kut-phûn sī sim-mih?
 28 Tóa-thúi-kut sī sim-mih khoán?
 29 Kha é kut ũ kúi-ki; kiò sim-mih miá?
 30 Chhiú é kut ũ kúi-ki; kiò sim-mih miá?

Ki.

Tùi 18 kàu 22.

- 31 Ki sī sim-mih?
 32 Ki ũ sim-mih lô-ēng?
 33 Ki ták-tùi ê lát cháiⁿ-iūⁿ?
 34 Ki ũ pun kúi-hô é?
 35 Kha, chhiú, chhui é ki sī sim-mih hô é?
 36 Sim é ki sī sim-mih hô é?
 37 Hì é ki sī cháiⁿ-iūⁿ?
 38 Ki cháiⁿ-iūⁿ thang hô i khah-ióng?

- 39 Phah-thih sai-hū, i ê ki táh-lòh chit-
 ũi khah ũ-lát?
 40 Aì chiàu-kò seng-khu hô i khah ióng-
 kiāⁿ tiòh cháiⁿ-iūⁿ?
 41 Lâng nā beh ôh chòe sim-mih mih khi-
 thau sī cháiⁿ-iūⁿ ôe bân?

Phê.

Tùi 23 kàu 27.

- 42 Seng-khu é góa-bîn ũ sim-mih paurteh?
 43 Phê ũ kúi-tēng; i kiò sim-mih miá?
 44 Lai-góa nūg-tēng cháiⁿ-iūⁿ bô sio-tāng?
 45 Táh-lòh chit-tēng chai thiā?
 46 Góa-hu sī sim-mih hiauh khi-lái?
 47 Ū sim-mih pîn-kù thang chai sī án-ni?
 48 Lâng beh ũi-hoe tī phê-nih tiòh cháiⁿ-
 iūⁿ chiah bôe lak?
 49 Góa-hu ũ sim-mih lô-ēng?
 50 Nā liū-phê chiū cháiⁿ-iūⁿ?
 51 Nā khah sióng ēng hit só-chái é phê
 chàⁿ-iūⁿ?
 52 Phê é sek-tī bô saⁿ-tāng sī cháiⁿ-iūⁿ?
 53 Lâng phak-jit cháiⁿ-iūⁿ khah o?

Iu-hék, Hân-hék, Lai-phê, Liân-bâng.

Tài 28 kàu 33.

54 Iu-hék tī sīm-mih só-chāi; ū chhut
sīm-mih?

55 Hân-hék tī táh-lóh?

56 Hân-hék ē khoán-sit chái"-iū"?

57 Seng-khu-nih iok-liók ū lōa-chōe ē
hân-hék?

58 Seng-khu tī si lâu-kōa"?

59 Chái"-iū" ū si bōe khòa"-kì" hit-ē kōa"?

60 Chit-jit lâu-kōa" tái-khai lōa-chōe?

61 Lai-sa" siá"-sū tiók khah-siōng sōe?

62 Jit-si, mt-si, só chhēng ēsa" siá"-sū tiók
sa"-thōe-ōa"?

63 Hân-hék nà kō-bat seng-khu chái"-iū"?

64 Tāk-jit tiók sōe seng-khu si chái"-iū"?

65 Lai-phê tī táh-lóh?

66 Lai-phê kap gōa-phê chái"-iū"?

67 Liân-bâng tī táh-lóh?

68 Liân-bâng si pāu sīm-mih?

Mūg, chng-kah, chhùi-khi.

Tài 34 kàu 38.

69 Seng-khu sīm-mih só-chāi bō mūg?

70 Mūg sīm-mih só-chāi tē-ít chōe?

71 Chián thau-mūg siá"-sū bō thià"?

72 Chhoah-mūg chái"-iū" ōe thià"?

73 Chng-kah tī sīm-mih só-chāi?

74 Chng-kah tài táh-lóh tit-tiók iū"-chhi?

75 Siū-siong thng-kak chái"-iū" ōe koh
hoat?

76 Khang-hūn nā phah-phái" chiū chái"-
iū"?

77 Chhùi-khi ū kúi-ki?

78 Pūn kúi-hō?

79 Aū-chan kap chng-chān ū sīm-mih
koh-ū?

80 Gm-nā chhùi-khi ū kúi-ki, kiò sīm-mih
miá?

81 Kàu kúi-hē chiah hoat sit-gē?

82 Gē-thiu si sīm-mih, iah siá"-sū tiók
sōe-jī chiàu-kò?

83 Chhùi-khi thià" si chái"-iū"?

84 Chhùi-khi tiók chái"-iū" chiàu-kò bián-
tit chiū?

Seng-kiap-kū chng-khi-kng.

Tài 39 kàu 42.

85 Tī chhùi ē lai-tōe ū nng-tiāu ē kng si
sīm-mih?

86 Khi-kng ē tng-bīn kiò sīm-mih?

- 87 Láng chhut-siaⁿ si cháiⁿ-iūⁿ?
 88 Láng cháiⁿ-iūⁿ ôe hun-piat koáiⁿ kô ê siaⁿ?
 89 Teh chhoán-khùi cháiⁿ-iūⁿ hô siông-siông chhut siaⁿ?
 90 Hôe-iâm si sím-mih, ũ sím-mih lô-êng?
 91 Láng tióh-ka-chák si cháiⁿ-iūⁿ?
 92 Chóng-khì-kng si sím-mih khoán-sit?
 93 Kàu tī hì ê lăi-bîn cháiⁿ-iūⁿ?
 94 Khì-phā sím-mih khoán-sit?
 95 Láng chhui-sùg ũ lōa-chôe ê?

Hì kap chhoán-khùi.

Tùi 43 kàu 51.

- 96 Hì ũ kúi-iáp?
 97 Hì ê thé cháiⁿ-iūⁿ phò-phò?
 98 Láng cháiⁿ-iūⁿ chhoán-khùi?
 99 Chhoán-khùi ê kín bân cháiⁿ-iūⁿ hun-piat?
 100 Khong-khì ê lăi-bîn ũ nng-ê khì si sím-mih?
 101 Chí nng ê khì ták-lôh chit-ê si lăng só khâm-êng-ê?
 102 Só pūn-chhut ê khì pí só jip-ê ũ sím-mih koh-iūⁿ?

- 103 Thàn-ióng-khì si sím-mih hô ê khì?
 104 Hôe-huìh ũ chham sím-mih pháiⁿ ê khì?
 105 Hôe-huìh sím-mih sek-tī?
 106 Hôe-huìh tī hì ê lăi-bîn cháiⁿ-iūⁿ kôe i ê khoán-sit?
 107 Chhoán-khùi ũ sím-mih lô-êng?
 108 Chôe-chôe lăng chū-chip ê só-chai khong-khì pīⁿ sím-mih khoán?
 109 Siáⁿ-sū m̄-thang kab-bat thau-bîn lăi khùn?
 110 Khùn-pang iau-kín tióh cháiⁿ-iūⁿ?
 111 Khong-khì kiáu thàn-ióng-khì lōa-chôe chiū lăng ôe hūn-khì?
 112 Hé teh-tóh ũ hoat-chhut sím-mih khì?
 113 Nā tiám-check hé tī po-lê-kan khâm-bat cháiⁿ-iūⁿ bô lōa-kú ôe hoa-khì?
 114 Láng ũ-si lóh kó-chíⁿ kek-sí si cháiⁿ-iūⁿ?
 115 Tióh tái-seng cháiⁿ-iūⁿ chhi-khòaⁿ thang chai si gúi-hiám á bô?
 116 Khì hé-thòaⁿ tiám tī bat-bat ê só-chai cháiⁿ-iūⁿ gúi-hiám?

Huìh.

Tùì 52 kàu 58.

- 117 Huìh liū-hēng ũ sīm-mih lō-ēng?
 118 Huìh ũn-kiá" ē lō sī sīm-mih?
 119 Huìh sī sīm-mih khoán-sit?
 120 Huìh-lūn sī sīm-mih?
 121 Chit tih-á huìh iok-liók ũ kúi-ē lūn?
 122 Lāng ē huìh kap sūi-koe ē huìh thang
 chái"-iū" hun-piat?
 123 Huìh ē lai-bīn iah ũ sīm-mih pát-mih?
 124 Lāng só līm-chiah ē mih pì" chòe sīm-
 mih chiah ōe ehham huìh liū-hēng?
 125 Huìh sī chái"-iū" pì" chòe phai"
 126 O ē huìh chái"-iū" pì" āng-sek?
 127 Huìh lâu-ehhut chái"-iū" kian-tàng?

Sīm kap mèh.

Tùì 59 kàu 70.

- 128 Sīm ē hēng-thé chái"-iū"?
 129 Sīm ũ pun kúi-ē pāng?
 130 Sīm ē pāng chái"-iū" sa"-thàng?
 131 Siōng-hā nūg-ē pāng ũ sīm-mih kek-
 teh?
 132 Chiah-ē mūg sī sīm-mih lō-ēng?
 133 Seng-khu tak-ē hōe-kng lō-bé kui tī

sīm-mih só-chai?

- 134 Nūg-tiāu ē chōng-hōe-kng thau tī
 sīm-mih só-chai?
 135 Hōe-huìh tui chōng-hōe-kng kàu hī
 tiōh keng-kè sīm-mih só-chai?
 136 Huìh tī hī-nih chái"-iū"?
 137 Hī hōe-kng thau kàu tah-lōh?
 138 Huìh tui hī-nih kiá" kàu tī sīm ē sīm-
 mih só-chai?
 139 Huìh liū-hēng kiá" chit-lūn sī chái"-iū"?
 140 Huìh tui sīm ē iū-pēng kàu sīm ē chō-
 pēng tiōh chái"-iū" kiá"?
 141 Tui chō-pēng kàu iū-pēng tiōh chái"-
 iū"?
 142 Huìh kiá" chit-lūn jip sīm kúi-pái, jip
 hī kúi-pái?
 143 Bī-si-kng sī sīm-mih?
 144 Siōng-pōng kap hā-pōng lai pí tah-
 lōh chit-ē ēng khui-lāt khah-chōe?
 145 Chō-hā-pōng ē kī siá"-sū tiōh khah
 kau iū-hā-pōng-ē?
 146 Sīm tín-tāng ē hoat-tō sī chái"-ia"?
 147 Nā à" hī-khang tī heng-chēng ōe
 thia"-kì" sīm-mih?
 148 Sīm-mih só-chai ōe bong-mèh?

- 149 Mèh sī in-ni sīm-mih iân-kò?
 150 Mèh-kó ê kín-bân ũ sīm-mih cheng-
 chha?
 151 Chit-hun ê tiang-kan sim phók iok-
 liók kúi-pái?
 152 Chit-ni ê tiang-kan phók lóa-chōe-pái?

Seng-khu ê sio-lō kap khip-kng.

Tù 71 kàu 80.

- 153 Seng-khu cháiⁿ-iūⁿ tit-tiōh sio-lō?
 154 Kóaⁿ-thiⁿ kap joah-thiⁿ seng-khu lāi-
 bīn ê sio-lō ũ cheng-chha hó?
 155 Kóaⁿ-thiⁿ chhēng-saⁿ khah-chōe sī
 cháiⁿ-iūⁿ?
 156 Saⁿ pún ũ sio-khì oe hō lāng sio á-
 bōe?
 157 Tē-koàn tōe kún-chúi nā pau-bát,
 kàu put-chí-kú oe sio, tōe léng-
 chúi lóng bōe khah sio, che sī
 cháiⁿ-iūⁿ?
 158 Kóaⁿ-thiⁿ ê sī ài sio tiōh cháiⁿ-iūⁿ?
 159 Chiàu pēng-siōng kām hân-sú-chiam
 oe khí kàu kúi-hun?
 160 Jiát-pīⁿ chiū cháiⁿ-iūⁿ?
 161 Oah ê mih sīm-mih hō ê sūng sī sio-lō

- ê mih, sīm-mih hó ê sī léng-khì ê?
 162 Lāng oah ê sī cháiⁿ-iūⁿ oe phì-jū
 chhin-chhiūⁿ hé teh tōh?
 163 Sīm-mih thang phì-jū chhā?
 164 Bī-si ê huìh-kng í-gōa iah ũ sīm-mih
 pát-hō ê bī-si kng?
 165 Bī-si-khip-kng kap bī-si-huìh-kng ũ
 sīm-mih koh-iūⁿ?
 166 Khip-huìh sī cháiⁿ-iūⁿ?
 167 Chóng-khip-kng thau tī sīm-mih só-
 chhai?
 168 Tiōng-khip-kng tī tah-lōh?
 169 Tiōng-khip-kng ũ sīm-mih lô-ēng?
 170 Tng-á ê lāi-phē sīm-mih khoán-sit?

Só chiāh ê mih.

Tù 81 kàu 90.

- 171 Só chiāh ê mih, í lāi-bīn ê chit thang
 cháiⁿ-iūⁿ pun chōe saⁿ-ê lūi?
 172 Ū tām-khì ê mih sī sīm-mih hō ê mih,
 iah ũ sīm-mih lô-ēng?
 173 Tah-lōh nūg-hō ê mih sūng sī ũ thàn ê?
 174 Chiuⁿ ê chit siau-hōa ê sī cháiⁿ-iūⁿ
 piàn hòe?
 175 Iū ê lūi ũ sīm-mih tōa lô-ēng?

- 176 Ū thô-chit ê mih sī sīm-mih mih ?
 177 Chiáh chit-hō ê mih khah siông sī
 chái"-iū" chiáh ?
 178 Ū thô-chit ê mih tah-lóh chit-hō ū
 lēng-gōa ēng ?
 179 Siá"-sū m̄-thang choan-choan chiáh
 chit-hāng ê mih nā-tiā" ?
 180 Ti-bah khah hah kōa"-thi" ê lō-ēng
 sī chái"-iū" ?
 181 Ti-bah ū sīm-mih tióh tī-hōng ?
 182 Siat-sú ti-bah ū hit-hō ê thāng tī-teh
 tióh chái"-iū" chiū oe bián-tit siū i
 ê chai-hai ?
 183 Leng chái"-iū" hah tī seng-khu ê lō-
 ēng ?
 184 Iáh ū sīm-mih pát-mih hah i ê lō-ēng ?
 185 Ké-chí sīm-mih hō ê m̄-thang chiáh ?
 186 Lāng nūg-sa"-jit bó chiáh chái"-iū" oe
 oah ?
 187 Lāng gō-sí thang phī-jū ebhin-chhiū"
 hé chái"-iū" hoa-khì ?
 188 Teh chòe-kang tióh-bōa siá"-sū tióh
 chiáh khah-chōe ?
 189 Lāng ták-jit só chiáh sī beh pó sīm-
 mih ?

- 190 Gín-ná kan-ta chiáh kàu-giáh thang
 pó só siáu-chhut ê, siá"-sū bó kàu-
 giáh ?
 191 Iok-liók lái kóng chit-lāng ták-ni só
 lim-chiáh sī lōa-chōe ?
 192 Ták-ni siu-jip ióng-khì ū lōa-chōe ?
 193 Ták-ni siu-jip hiáh-chōe mih, seng-
 khu chái"-iū" bōe khah tâng ?

Siau-hòa.

Tùi 91 kàu 94.

- 194 Lāng só lim-chiáh ê mih tióh tãi-
 seng chái"-iū" chiáh oe iú"-chhi
 seng-khu ?
 195 Siá"-sū tióh pō ?
 196 Nōa tui tah-lóh lái ?
 197 Nōa-hut tī tah-lóh ?
 198 Si" un-ài sī chái"-iū" ?
 199 Nōa chham chiu" ê chit, hit-ê chiu"
 chái"-iū" piàn-hòa ?
 200 Àn-ni chiáh-pūg siá"-sū tióh pō ?
 201 Mih thun lóh-khì tī ūi tit-tiòh sīm-
 mih ?
 202 Siau-liáu pì" chòe chái"-iū" ?
 203 Hiu"-būn tī tah-lóh, iáh sī sīm-mih

lō-ēng?

204 Mih chhut ū chiū jip sīm-mih só-chai?

205 Tī sió-tng nih ū chham sīm-mih?

206 I ē lō-ēng sī sīm-mih?

207 Aū-lāi hit-ē phū-sek ē tng pī" chòe
sīm-mih?

208 Sió-tng iok-liók lōa-tng?

209 Eng hām-kià" khòa" i ē lāi-hu sī chái"-
iū"?

210 Tāk-ehhì ē lāi-bīn ū sīm-mih

211 Ióng-chiap chái"-iū" ôe chham huìh?

212 Lāng só lim-chiāh ē mih ū ē khāh
tāi-seng chham huìh sī chái"-iū"?213 Lāng só lim-chiāh ē mih tui chhui
kàu sió-tng chái"-iū" piàn-hòa, iāh
chái"-iū" lō-bé chham huìh tui thau
kàu bé thang lóng-chóng kóng-
bēng?

Lim-chiāh ē hoat-tō kap siong-hāi.

seng-khu ē mih.

Tui 95 kàu 97.

214 Nā chiāh siū"-kín ū sīm-mih siong-hāi?

215 Chòe-kang kap ēng-ēng chē chái"-iū"
bô sió-tāng ē khiām-kheh?216 Kōa"-thi" kap joāh-thi" só chiāh-ē
tiōh chái"-iū" hun-piat?

217 Siá"-sū m̄-thang chiáp-chiáp chiāh?

218 E"-á chiāh leng tiōh theng-hau lōa-
kú chiāh koh chiāh?

219 Chiāh-pá mih-sái tiōh hiōh-khūn?

220 Chái"-iū" thang bián-tit sīm-khī thiā"
ē pī"?221 Lāng chiāh sīm-mih mih ôe siong-
hāi seng-khu ē?222 Hit hō mih bô hāh chhui, siá"-sū
lāng ai chiāh?

223 Chiāh chit hō chái"-iū" gāi-tiōh lāng?

Náu-pō.

Tui 97 kàu 107.

224 Náu-pō chái"-iū" pun?

225 Náu-ehhé sī koán sīm-mih tāi-chi?

226 Ū kúi tēng ē moh lāi pau?

227 Náu-ehhé chái"-iū" pun?

228 Tōa-náu sīm-mih khoán-sit?

229 Sió-náu sī chái"-iū"?

230 Náu ū nng hō sī sīm-mih chit?

231 Náu nā phān-phái" lāng ôe chái"-iū"?

232 Náu tiōh chái"-iū" chái-pôe?

- 233 Sòe-hàn siáⁿ-sū tiòh khui-khiàu?
 234 Náu tiòh cháiⁿ-iūⁿ chiàu-kò?
 235 Khùn sī cháiⁿ-iūⁿ iàu-kín?
 236 Lâng iok-liòk tiòh khùn lōa-kú?

Náu-chek-kun kap náu-kun.

- 237 Náu-chek-kun tī tah-lòh?
 238 Náu-chek-kun kap náu ū sīm-mih
 koh-iūⁿ?
 239 Náu-kun sī cháiⁿ-iūⁿ?
 240 Náu-kun ū nūg hō ē lō-ēng sī sīm-
 mih?
 241 Chhut-náu-kun ū sīm-mih lō-ēng?
 242 Lâng put-lūn beh chòe sīm-mih tai-
 chì sī tui tah-lòh hoat-goân, jiân-
 āu cháiⁿ-iūⁿ chòe?
 243 Hit-ê jip náu-kun nā koah-tūg chiū
 cháiⁿ-iūⁿ?
 244 Seng-khu ū chhāk-tiòh cháiⁿ-iūⁿ ôe
 chái?
 245 Phiⁿ-nih ē náu-kun ū hun-piat sīm-
 mih?
 246 Náu-kun pun kúi-ê lūi?
 247 Ka-chiah náu-kun ū kúi-tui?
 248 Tāk-tiâu koh pun cháiⁿ-iūⁿ?

- 249 Hit-ê chēng ē tháu nā koah-tūg chiū
 cháiⁿ-iūⁿ?
 250 Aū-ê nā koah-tūg chiū cháiⁿ-iūⁿ?
 251 Kha-ebhiú piàn-sūi sī in-ūi siáⁿ-sū?
 252 Thâu-khak ē náu-kun ū kúi-tui?
 253 Sī koán sīm-mih só-chái?

Hī-khang.

Tui 108 kàu 112.

- 254 Hī-khang pun kúi-ê só-chái?
 255 Gōa-hī sī cháiⁿ-iūⁿ?
 256 Hī-bō sī sīm-mih?
 257 Tiong-hī ē saⁿ-tè kut kiò sīm-mih miá?
 258 Lāi-hī ū sīm-mih kúg?
 259 Lê-hūn sī sīm-mih khoán?
 260 Mih chhut siaⁿ khong-khi ē lai-bīn
 cháiⁿ-iūⁿ?
 261 Thang ēng sīm-mih lai chòe phì-jū?
 262 Khong-khi án-ni tín-tāng cháiⁿ-iūⁿ
 hō lāng ôe thiaⁿ-kì?
 263 Hūg-hūg khòaⁿ lāng pāng-chhēng,
 tãi-seng khòaⁿ-kìⁿ hé chhut, jiân-
 āu thiaⁿ-kìⁿ i ē siaⁿ, che sī in-ūi
 sīm-mih iân-kò?
 264 Siat-sú lī-khui chhēng chit-ban chit-

chheng-tūg ê hūg tiōh thēng-hau
lōa-kú chiaⁿ ôe thiáⁿ-kìⁿ i ê siaⁿ?

265 Khong-khì in-chhōa siaⁿ, chit-biáu ē
tiōng-ng ôe kàu lōa-hūg?

266 Siat-sú bó khong-khì ôe thiáⁿ-kìⁿ siaⁿ
á-bô?

Bák-chiu kap khòaⁿ-kìⁿ.

Tùì 113 kàu 124.

267 Bák-chiu sī sīm-mih lō-ēng?

268 I ê khoán-sit sī cháiⁿ-iūⁿ?

269 Pau tī gōa-tēng sī sīm-mih?

270 Tē-jī tēng sī sīm-mih?

271 Tē-saⁿ tēng sī sīm-mih?

272 Bák-chiu cháiⁿ-iūⁿ pun?

273 Nūg-pāng ē tiōng-kan ū sīm-mih mih?

274 Chheng-chu ē khoán-sit sī cháiⁿ-iūⁿ?

275 Chheng-chu nā pháiⁿ ôe cháiⁿ-iūⁿ?

276 I ê lō-ēng sī sīm-mih?

277 Hūg kap kūn ē mih beh chòe chit-ê
khòaⁿ bōe piⁿ-piⁿ bēng sī siáⁿ-sū?

278 Lāng kūn-sī sī in-ūi sīm-mih iān-kò?

279 Lāu-lāng khòaⁿ chheh siáⁿ-sū thēh
khah khui?

280 Gán-liām sī sīm-mih khoán?

281 Gán-liām ē tiōng-ng hit-ê khang kiò
sīm-mih?

282 Tōng-chú cháiⁿ-iūⁿ ôe tōa?

283 Hut-jiān jip tī kug ē só-cháiⁿ sī cháiⁿ-
iūⁿ thiⁿ bák?

284 Jip àm-pāng tái-seng bōe khòaⁿ
bēng, tiāp-á-kú chiū ôe sī siáⁿ-sū?

285 Gán náu-kun tui táh-lōh khí?

286 Náu-kun-i sī sīm-mih khoán-sit?

287 Lāng khòaⁿ mih ē hēng-siōng sī
cháiⁿ-iūⁿ?

288 Eng hē lai bú hō i seh, khòaⁿ sī ehin-
chhiūⁿ hē ē khoán, che sī cháiⁿ-iūⁿ?

289 Náu-kun-i sīm-mih só-cháiⁿ sī ehin-
chhiūⁿ ehin-mi?

290 Thang ēng sīm-mih lai chòe pin-kū?

291 Bák-chiu cháiⁿ-iūⁿ ôe tūg-lūn?

292 Bák-chiu-phē sīm-mih lō-ēng?

293 Bák-sái-hut tī tah-lōh, sī sīm-mih lō-
ēng?

294 Bák-sái tui tah-lōh lâu-chhut?

295 Khòaⁿ-kìⁿ ē hoat-tō cháiⁿ-iūⁿ thang
phì-jū ehin-chhiūⁿ thiáⁿ-kìⁿ ē hoat-
tō?

- 296 Àm é só-chài siáⁿ-sūⁿ m̄-thang khòaⁿ-
chheh?
297 Kūn-sīⁿ tiòh kòa sīm-mih hō ē bāk-
kiàⁿ?
298 Lâu-lâng ē bāk-kiàⁿ tiòh sīm-mih
khoán?
299 Bāk-chiu eng-tiòh tiòh cháiⁿ-iūⁿ?

Chhùi-chih, phīⁿ, kap bong.

Tùi 125 kàu 127.

- 300 Chhùi-chih sīm-mih lō-ēng?
301 Chih-bīn ē chhì cháiⁿ-iūⁿ hun-piat?
302 Phīⁿ sī koán sīm-mih tãi-chi?
303 Lái-phīⁿ tah-lòh?
304 Gōa-phīⁿ ē khoán-sit cháiⁿ-iūⁿ bō saⁿ-
tâng?
305 Phīⁿ ē náu-kun tī tah-lòh?
306 Phē ōe hun-piat sīm-mih?
307 Chhiⁿ-mīⁿ ē cháiⁿ-iūⁿ ōe thak-chheh?
308 Ngó-koan sī sīm-mih lō-ēng?
309 Lán seng-khu siáⁿ-sūⁿ tiòh chiàu-kò?
310 Nā lām-sám ēng khùi-lát cháiⁿ-iūⁿ
ōe sún-hāi?

Kiù miā ē hoat-tō.

128.

- 311 Koahⁿ-tiòh mèh-kng á-sī hōe-kng,
tah-lòh chit-ē kah gūi-hiám?
312 Cháiⁿ-iūⁿ thang hun-piat chai sī mèh-
kng á-sī hōe-kng?
313 Tiòh cháiⁿ-iūⁿ lái chí-huìh?
314 Mèh-kng tiòh pāk tī tah-lòh?
315 Siáⁿ-sūⁿ tiòh pāk án-ni.
316 Siat-sú seng-khu ē saⁿ hō hé siò-tiòh
tiòh cháiⁿ-iūⁿ?
317 Siáⁿ-sūⁿ m̄-thang cháu?
318 Siò-tiòh ē só-chài tiòh cháiⁿ-iūⁿ pau?
319 Lâng tiām lóh chúi kàu beh sí tiòh
tãi-seng cháiⁿ-iūⁿ?
320 Jiân-âu tiòh ēng sīm-mih hoat-tō hō
khong-khì chhut-jip i ē hì?
321 Chit-hun-kú tiòh kúi-pái hō i chhoán-
khui?
322 Chiáh a-phiàn-ko kàu beh sí tiòh ēng
sīm-mih hoat-tō lái kiù-i?